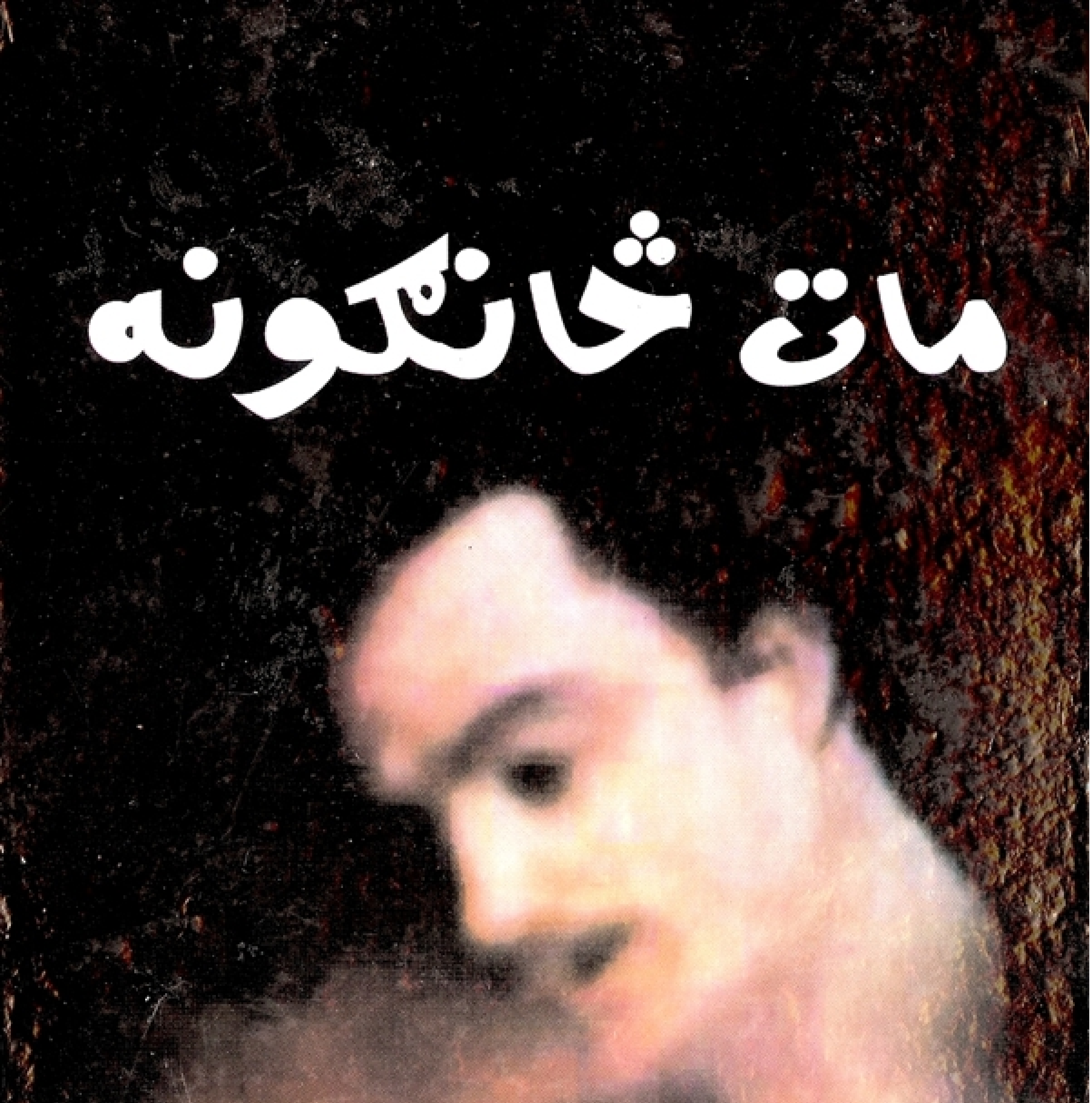

ماتې څانګونه

لیک: خلیل جبران

ژباړه: ډاکتر خالق زیار

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مات ځانګونه

لیک: خلیل جبران
ژباړه: ډاکتر خالق زیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب نوم: مات ځانګونه
لیک: خلیل جبران
ژباړه: ډاکټر خالق زیار
چاپ: وړومبی
کال: ۲۰۰۸
شمېر: ۱۰۰۰
بیه: ۱۰۰روپۍ
کمپیوټر چارې: عبدالله وردک
ټائټل: امجد شهزاد
خوروونکي: پښتو ادبي جرګه ملاکنډ
د چاپ ځائي: اباسین پریس پیښور

دركونه: یونیورستي بک ایجنسي
سلیم جالوان- افتخار مارکیټ درګۍ بازار

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړون

د اروابناد
پروفیسر ډاکټر صاحب شاه صابر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرس

خپلې خبرې .... الف
ړومبۍ ټکي ۱
خاموشه خپګان ۵
د تقدیر لاس ۹
د زیارت سلام ۱۴
د رڼا مناره ۱۹
توپان ۲۲
د اور ډنډ ۳۵
د مرګ د تخت په وړاندې ۵۴
د عیسیٰ او عشتار ترمینځ ۶۹
قرباني ۷۵
نجات ورکوونکے ۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

PUKHTO.NET

زۀ په ایډورډز کالج پېښور کښې د دولسم جماعت طالب علم وم چې د خپل سنئیر ملګرې سلیم خان، څوک چې دا مهال په حبیب بنک کښې افسر دے، په وېنا مې دا کتاب "The Broken wings" ولوستهٔ ډېر زیات مې خوښ شهٔ او د دې نه وروسته مې تر خپله وسه د خلیل جبران نور کتابونه هم مطالعه کړهٔ.

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز کړے دے چې د زړهٔ دننه واردات ترې هم پټ نهٔ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د لوستونکي په وړاندې په داسې عام فهم انداز کښې ږدي چې سړے ارومرو متاثره کوي. همدارنګه د ژبې د پکارولو هنر ئې هم سارے نهٔ لري او هر لیک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د قدر او ستائنې وړ دے. خو دا د نظر لاندې کتاب ئې زمونږ د پښتنې ټولنې دپاره زیات ارزښت په دې لرې چې د هغه وخت په لبنان کښې چې ښخو ته په کوم نظر کتلے شو او په ټولنیز ژوند کښې چې مذهبي مشرانو کوم کردار ادا کاوۀ هغه اوس هم زمونږ د پښتنې ټولنیز ژوند دپاره تر ډېره حده Relevent دے او د دې کتاب د ترجمې او زیات نه زیات اشتهار یو مقصد دا هم دے چې د قام خواخوږي او وطن دوسته پښتانۀ خپل دې کمزورې اړخ ته متوجه شي.

د نن نه شپږ اتۀ کاله وړاندې ما د خپلو څو ملګرو په وړاندې دا خیال ظاهر کړے وۀ چې کۀ چېرې څوک ملګرے دا کتاب پښتو ته واړوي نو ډېره به ښۀ وي. خبره لاړه راغله او بالاخره د پروفېسر صاحب شاه صابر د رائې سره سم د دې کار ذمه واري هم ماته را په غاړه شوه. ترجمه مې وکړه خو چاپ کول ئې رانه وځنډېدۀ او کله چې پروفېسر ډاکټر صاحب شاه صابر وفات شۀ نو د هغۀ خواهش ته د درناوي ورکولو په غرض ما د دې ترجمې د پاڼو نه دوړې وځنډلې او پروفېسر ډاکټر یار محمد مغموم او پروفېسر زبېر حسرت ته مې د املا د اصلاح دپاره ولېږلې. د هغوي سره دې خدائے ښۀ شي، پوره پوره لاس ئې راسره وکړۀ او زۀ د دې جوګه شوم چې دا ترجمه چاپ کړم او خپلو پښتنو لوستونکو ته ئې وړاندې کړم.

ډاکټر خالق زیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

ړومبی ټکی

زما عمر اتلس(۱۸) کاله وؤ چې میني د خپلو کوډګرو پلوشو په ذریعه زما سترګې پرانستې او په ړومبي ځل ئې په خپلو مینه ناکو ګوتو زما روح وتښناوؤ او سلمیٰ کرامي هغه ړومبۍ ښځه ذات وؤ چې د خپل ښائست په زور ئې زما روح راویښ کړؤ او زۀ ئې د سپېځلي محبت باغ ته بوتلم، چېرته چې ورځې د خوبونو په رنګ او شپې د ودونو د شپو په رنګ تېرېږي.

سلمیٰ هغه ښځه وه چې ماته ئې خپل ښائست مثال کړؤ. د ښائست د عبادت کولو چل ئې راوښودؤ او د خپل محبت په وسیله ئې د میني په رازونو پوه کړم. هم دا ښځه وه چې ماته ئې ببه اول ځل د حقیقي ژوند شاعري د سندرې په ډول واوروله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر ځوان خپله رومبۍ مينه ياده ساتي او غواړي چې هغه ناآشنا لمحې بيا بيا ذهن ته راولي د کومو ياد چې د هغهٔ په احساساتو کښې ژور بدلون راولي او د خپل پر اسراريت د ترخو باوجود د هغهٔ زړهٔ ته خوشحالي ورکوي

د هر ځوان په ژوند کښې يوه سلمیٰ اروموړو موجوده وي چې په ناڅاپي توګه د هغهٔ د ژوند په سپرلي کښې هغهٔ ته ځان ښرګندوي او د هغهٔ تنهائي په خوشحاله لمحو بدلوي او د شپو چپه چپتيا ورله د نغمو نه ډکوي

زهٔ په سوچونو او فکرونو کښې ډوب وم او غوښتل مې چې د کتابونو او مقدسو صحيفو په الهام او د فطرت په معنیٰ ځان پوه کړم. عين په دې وخت کښې مينې د سلمیٰ د شونډو په وسيله زما په غوږونو کښې ګونګوسې وکړهٔ تر څو چې ما سلمیٰ خپلې مخې ته د رڼا د يوې منارې په شکل کښې ولاړه نهٔ وه ليدلې نو هسې خو مې په تن کښې ساه تله راتله ولې په ځان خبر نهٔ وم او ژوند مې داسې خالي وهٔ لکه چې په جنت کښې د آدم ژوند وهٔ.

هغه زما د زړهٔ حوا وه چې زما زړهٔ ئې د رازونو او حېرانيو نه ډک کړهٔ او زهٔ ئې د ژوند په معنیٰ پوه کړم.

رومبۍ حوا، آدم په خپله خوښه د جنت نه بهر کړهٔ او سلمیٰ د خپلې مينې او زړهٔ راکښون په زور زهٔ په خپله خوښه د پاکې مينې او سپېڅلتيا جنت ته داخل کړم خو څهٔ چې د رومبي سړي (آدم) سره شوي وو، هغه زما سره هم وشو او د کومې تېرې تورې په زور چې آدم د جنت نه راويستلے شوے وهٔ، د هغې پر قېدونکي دار زما زړهٔ هم په لړزان کړهٔ او بالاخره د خپلې مينې د جنت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوشړلې شوم سره د دې چې ما نه خو څه نافرماني کړې وه او نه مې د هغه ونې مېوه خکلې وه، په کومه چې قدغن لګېدلی وه.

په مېنځ کښې ډېر کلونه واوړېدل اونن که زه د دغه ښکلي خوب په لړ کښې څه لرم نو هغه فقط هغه دردناک يادونه دي چې زما نه چاپېره چورلي او ماته په نظر نه راځي خو زړه مې د حسرتونو نه ډکوي او د سترګو نه مې اوښکې تويوي. زما مينه، ښکلې سلمىٰ مړه ده او د هغې که څه يادګار پاتې دے نو هغه زما زړه او د هغې خپل قبر دے چې چاپېره ترې د سبر ونې ولاړې دي د سلمىٰ د وجود د ګواهۍ دپاره د دې مات زړه او دغه قبر نه اخوا نور هېڅ هم نشته.

هغه خاموشي چې د سلمىٰ په قبر پېره ورکوي، د تابوت په تيارو کښې د خدائے د راز نه پرده نه اوچتوي او د هغه ښاخونو شغارې د قبر د رمز و راز قيصې نه بيانوي د کومو زېلې چې د هغې د وجود اجزاء راکاږي خو زما د زړه سوي آهونه نړۍ ته هغه ډرامه وړاندې کوي چې مينې، ښائست او مرګ ستېج کړې ده.

اے د بېروت په ښار کښې زما خورو ورو د ځوانۍ يارانو! تاسو چې کله د زېغوزو د ځنګل په خوا کښې په دغه اديره تېرېږئ نو دې ته ډېر په خاموشۍ سره ورداخلېږئ او داسې په قلاره تګ کوئ چې ستاسو د پښو ښکالو د مړو په خوب کښې خلل وانه چوي. د سلمىٰ قبر ته په عاجزۍ ودرېږئ او هغه زمکې له مبارکي ورکوئ چې د هغې وجود له ئې ځائې ورکړے دے. د يو سوړ اسوېلي سره زما نوم اخلئ او وايئ "دا هغه ځائې دے چېرته چې د هغه جبران ټول اميدونه د خاورو لاندې شوي دي، څوک چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس د مينې د يو قېدي په حېث د سمندرونو نه اخوا ژوند تېروي. هم په دې ځائې هغۀ خپله خوشحالي د لاسه ورکړې ده، اوښکې ئې توئې کړې دي او خندائې هېره کړې ده".

په دې قبر باندې د جبران حسرتونه د سبر د ونو سره يو ځائې راټوکېږي او روح ئې وربانديې هره شپه لکه د مړکېدونکي لاټېن پړپ پړپ کوي. د ونو د ښاخونو سره په دردناک وير کښې شاملېږي، ماتم کوي او د هغه سلمیٰ جدايي ژاړي چې پرون د ژوند په شونډو د يوې ښکلې نغمې په ډول موجوده وه او نن د زمکې په سينه کښې د يو خاموشه راز په توګه پرته ده.

اے زما د ځوانئ ملګرو! زۀ تاسو ته د هغه پېغلو د نومونو په روي خواست کوم چې ستاسو زړونو ورسره مينه کړې ده چې زما د محبوبې په شاړه شوي قبر باندې د ګلونو ځادرې خورې کړئ ځکه چې دغه ګلونه چې تاسو ئې د سلمیٰ په قبر غوړوئ داسې دي لکه چې په يو مړاوي ګلاب د سباؤن د سترګو ځاځکي د پرخې په شکل پرېوځي.

PUKHTO.NET

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET

خاموشه خپګان

اې زما ګاونډیانو! تاسو چې د ځوانۍ سباوون را یادوۍ نو خوشحالېږۍ او په تېرېدو ئې لاس مروړۍ خو زه د ژوند دغه برخه داسې یادوم لکه یو قېدي چې د زندان سلاخونه او ځولنې یادوي. تاسو د ماشوموالي او ځوانۍ تر مېنځ عمر ته د پابندۍ او احتیاط نه ازاد ژوند وایئ خو ما ته دغه دور د هغه خاموشه خپګان دور ښکاري کوم چې لکه د تخم د دانې غوندې زما زړه ته راپرېوتۀ، هم د دۀ سره یو ځائې لوئې شۀ او تر هغه وخته ئې د پوهې او عقل دنیا ته د وتلو لار ونۀ موندہ تر څو چې مینه نۀ وه راغلې او زما د زړۀ ورونه ئې نۀ وو بېرته کړي او ګوټ ګوټ ئې ورله نۀ وۀ روښانه کړے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینې ما له ژبه هم راکړه او اوښکې هم. تاسو باغونه، بڼونه، د ملاقات ځایونه او د کوڅو کوټې، پېرونه یادوئ کوم چې ستاسو د لوبو او معصومانه ګونګوسي ګواهان دي او ماته هم د قطبي لبنان زړه راکښونکي ځایونه په یاد راځي. زه بیا بیا سترګې پټوم او په تصور کښې دغه ښکلي او د قدر وړ علاقه او د اسمان سیال درانه او با وقاره غرونه وینم. زه بیا بیا د ښار په شور او غوغا غوړونه کاږمه کړم او د خپلې علاقې د لښتو شرارے او د ونو شغارے اورم. د کومو ښائستونو ذکر چې ما وکړه او د کومو لیدو ته چې زه داسې لېواله یم لکه ماشوم چې د مور غېږې ته لېواله وي. هم په دغه ښائستونو پسې زما روح نا ارامه دے او د ځواني په تیارو کښې ئې داسې بند کړے دے لکه چې د پنجرې باز په پراخه فضا کښې د مرغیو سیل وینې او نیم نیم ورته تویږي. د دغه مېدانونو او غرونو تصور زما تخیل له وزرې ورکړي خو ناخوښ خیالونه زما د زړه نه چاپېره د نا امېدۍ جال خور کړي.

هر ځل چې زه دغه مېدانونو ته تللے یم نو زړه مې مات راوړے دے او په دې نه یم پوهېدلے چې زما د مایوسۍ وجه څۀ ده. هر ځل چې ما د اسمان په لوري کتلي دي نو زړه مې پرېوتے دے، هر ځل چې ما د مارغانو اوازونه او د چینو شور ماشور اورېدلے دے نو زما زړه ته درد رسېدلے دے خو په دې نه پوهېږم چې داسې ولې کېږي. خلک وائي چې فطري ساده ژوند سړے تش مېنځے کوي او دغه ډوالے په هغۀ کښې بې پرواهي پېدا کوي خو زما په خیال دا په هغه چا صدق کوي څوک چې مړۀ پېدا شوي وي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

واورې شویو لاشونو په ډول ژوند تېروي. يو حساس وجود چې محسوسوي ډېر او پوهېږي لږ، د ځمکې په سر د ټولو نه زيات بدبخته مخلوق دے ځکه چې هغه د دوو قوتونو ترمېنځ انښتے وي. رومیے قوت ئې مخ په وړاندې وړي او د خوبونو د وربخو په شا ورباندې د ژوند د ښائست تنداره کوي. دوېم قوت ئې د ځمکې سره تړي، سترګې ورله د دوړو نه ډکوي او د وېرې او تيارو په پنجه کښې ئې ورکوي.

د تنهايي لاسونه ډېر پاستهٔ او نرم دي ولې ګوتې ئې ډېرې کلکې او زړې دي او چې زړهٔ ونيسي نو درد او څړيکې ئې د څهٔ سره سمې نهٔ وي. تنهايي هم د خپګان مله ده او هم د روحاني سرلوړي.

د هغه وجود روح چې د حسرت د څپېړې لاندې وي، د هغه خولهٔ پرانستونکي سپين زينک (LiLy) مثال لري چې هوا ئې وړي راوړي، د ورځې په راتلو خپل زړهٔ سپړي او چې شپه لګي نو خپلې پاڼې بېرته راټولوي. کهٔ چېرې دغه وجود نور څه ونهٔ لري يا د خپلې لوبې دپاره دوستان او ملګري پېدا نکړي نو ژوند بهٔ ئې د يوې تنګې قبدخانې په مثال وي چې په هغې کښې د ليدو دپاره د جولاګي د ځالې او د اوربدو دپاره د حشراتو د تګ راتګ د کش پش نه اخوا نور هېڅ هم وجود نهٔ لري.

د دغه حسرت چې زهٔ ئې په ځوانۍ کښې د پښو لاندې کړے وم. وجه نهٔ خو دا وه چې ګنې زما په ژوند کښې تفريح نهٔ وه ځکه چې د تفريح پېدا کول زما د لاس کار وهٔ او نهٔ دا وه چې ګنې زما دوستان نهٔ وو ځکه چې ما دوستان هم پېدا کولے شو. په حقيقت

PUKHTO.NET

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبنې د دې حسرت وجه دا وه چې زهٔ په یو داسې ذاتي رنځ اخته وم چې په تنهایۍ ئې مئین کړے وم. دې رنځ په ما کښې د تفریح او لوبو شوق وژلے وهٔ. زما د اوږو نه ئې د ځوانۍ وزرې پرې کړې وې او زما نه ئې د غرونو د مېنځ هغه ډنډ جوړ کړے وهٔ چې په خپل خاموشه مخ د ارواګانو سیورې او د وریځو او ونو رنګونه منعکس کوي خو د سمندر په لور د سندره ایز تګ دپاره لار نهٔ مومي.

تر هغه وخته زما ژوند هم په دې ډول وهٔ تر څو چې زهٔ اتلس (۱۸) کلن شوے نهٔ وم. دا کال زما دپاره داسې وهٔ لکه د غرهٔ پورتنۍ څوکه ځکه چې دې کال زما په وجود کښې علم راوبنن کړهٔ او د انسانانو بدلیدونکے فطرت ئې راته په ګوته کړهٔ. په دغه کال زهٔ په دوېم ځل دنیا ته راغلم او تر څو چې سړے په دوېم ځل دنیا ته نهٔ وي راغلے نو د هغهٔ ژوند د کائنات په کتاب کښې د یوې تشې (خالي) پاڼې په مثال وي. په دغه کال ما د جنت فرښتې ولیدې چې د یوې ښکلې ښځې د سترګو په ذریعه ئې ماته په خیر خیر کتل. ما د دوزخ شیطانان هم ولیدل چې د یو بدکاره سړي په زړهٔ کښې ئې خرمستۍ کولې. هغه څوک چې د ژوند په ښائست کښې فرښتې او په بدرنګۍ کښې ئې شیطانان نهٔ ویني، هغوي به چېرې هم نهٔ خو د علم خزانې ته نزدې شي او نه به ئې په روح کښې د محبت زړې زرغون شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

PUKHTO.NET
پښتو ډاټ نېټ

د تقدير لاس

د دې رنګين كال د سپرلي په موسم كښې زۀ په بېروت كښې وم. باغونه د نسان د ګلونو نه ډک وو او په زمكه د شنو وښو قالين غوړېدلے وۀ او داسې ښكارېده لكه چې زمكې اسمان ته خپل پټ راز په ډاګه كړے وي. د نارنجانو او مڼو ونو د خوشبوداره ګلونو سپينې جامې اغوستې وې او لكه د حورو او يا ناويانو غوندې ښكارېدې. د دې حسن په راالېږلو كښې د قدرت راز دا وۀ چې شاعران راوپاروي او تخيل راويښ كړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلے هر ځائې ښکلے وي خو د لبنان سپرلے سارے نۀ لري. د سپرلي ښائست د هغه روح په مثال دے چې د زمکې نه چاپېره چورلي خو په لبنان کښې ټکاوېږي او د پېغمبرانو او بادشاهانو سره خبرې کوي. د سيندونو سره د سليمان سندرې وائې او د سبر د مقدسو ونو سره د لبنان د پخوانۍ دبدبې يادونه تازه کوي. په دې وخت کښې بېروت د ژمي د ختمو نه او د اوړي د دوړو نه آزادوي او داسې نظاره وړکوي لکه په سپرلي کښې چې پېغلې ناوې شوې وي او يا سمندري ښاپېرۍ د وياله په غاړه ناسته وي او په لمر خپل نازک پوستکے وچوي.

د نسان په مياشت کښې زۀ يوه ورځ د خپل يو دوست کور ته لاړم. هغه د دې ښکلي ښار نه لرې غونډۍ ته اوسېدۀ. مونږ په خبرو کښې بوخت وو چې يو دروند سړے چې عمر ئې خواوشا ۲۵ کاله وۀ کورته راننوتو. ځنګه چې زۀ هغۀ ته د سترې مشي دپاره ودرېدم نو زما دوست د هغۀ سره زما پېژندګلو وکړه. ما ته ئې اووئيل چې دا فارس افندي کرامي دے او بيا ئې زما نوم د ستاينې د څو ټکو سره د هغۀ غوږونو ته وررسولو. دې مشر سړي ماته لږ غونډې وکتل، د ګوتو سرونه ئې په تندي کېښنول. داسې ښکارېده لکه چې د څۀ خاص څيز د رايادولو کوښښ کوي. بيا مسکے شو او زما په لوري راروان شو او اوئې وئيل چې "ته زما د يو ډېر خوږ دوست زوي ئې او زۀ په دې ډېر خوښ يم چې نن ستا په شکل کښې خپل هغه ګران دوست وينم."

د دې سړي خبرو په ما ډېر اثر وکړو او زۀ ئې داسې ځان ته راکښم لکه مرغۍ چې د توپان نه وړاندې خپل جبلت د ځالې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور راکاږي. سونږ چې څنګه کښېناستو نو هغهٔ زما د پلار او خپلې دوستۍ خبره راواخسته او د هغه وخت یاد ئې تازه کړهٔ کوم چې دوي دواړو یو ځائې تېر کړے وهٔ. بوډا سړے د خپلې ځوانۍ د ورځو یادونو ته داسې لېوالهٔ وي لکه څنګه چې مسافر خپل وطن ته د بېرته تلو ارماني وي. هغه د خپل تېر وخت په قیصو اورولو کښې داسې خوشحالي محسوسوي لکه چې یو شاعر د خپل غوریز نظم په بیا بیا لوستو خوشحالېږي. هغه په روماني ډول په تېر وخت کښې اوسېږي ځکه چې موجوده وخت ډېر په تېزۍ سره تېرېږي او د راتلونکي وخت تصور د هغهٔ دپاره د قبر په تیارو کښې د ورکېدو منظر پېش کوي. په زړو یادونو کښې یوه ګنټه (ساعت) داسې تېره شوه لکه د ونو سیوري چې د وښو دپاسه تېرېږي. کله چې فارس افندي رخصتېدهٔ نو خپل کیڼ لاس ئې زما په اوږه کېښودهٔ. زما ښي لاس ئې په لاس کښې ونیوهٔ او اوئې وئیل "ما ستا پلار شل کاله نهٔ دے لیدلے، هیله ده چې تهٔ به زما کور ته په زر زر راتلو د هغهٔ ځائې ونیسې" ما ورسره لوظ وکړهٔ چې زهٔ به د خپل پلار د خوږ دوست په لړ کښې خپله ذمه واري پوره کوم. کله چې دا مشر سړے د کوره بهر شهٔ نو ما خپل دوست د دهٔ په باره کښې د نورو معلوماتو دپاره وپوښتهٔ. هغهٔ اووئیل چې "زهٔ په بېروت کښې بل داسې سړے نهٔ پېژنم چې خپل دولت زړهٔ سواندے کړے وي او خپل زړهٔ سواندیتوب دولتمند کړے وي. دے د هغه څو کسانو د جملې نهٔ دے څوک چې د پېدا ئېښت د وخت نه تر د مرګه پورې هیچا ته زیان نهٔ رسوي خو دا قسمه خلک اکثر غمژن او د فشار لاندې وي ځکه چې دوي دومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

چالاک نه وي چې خپل ځانونه د نورو د منافقت نه وساتي. د فارس افندي يوه لوره چې په خوئي خصلت کښې هم د ده پشان ده او د بناسست او درنښت بيان ئې په سرې د ټکو قات راولي خو د هغې ژوند به هم غمژن وي ځکه چې د هغې د پلار شتمنی هغه اوس هم ځ يو خطرناک ګړنګ سرله رسولې ده".

دا ټکي چې ځنګه د هغه د خولې نه راووتل نو ما محسوس کړه چې د مخ رنګ ئې بدل شه. بيا هغه خپله خبره جاري وساتله "فارس افندی د ډېر بنه زړه ځښتن دے ولې خود اعتمادي پکښې نشته. خلک په هغه لکه د ړوند غونډې لوبې کوي. لور ئې د خپل درنښت او ذهانت باوجود د هغه هره خبره مني او دا د پلار او لور د ژوند پټ راز دے. د دې راز نه په اول ځل يو شيطان سړي پرده اوچته کړه. دا سړے يو پادري دے چې بدعملی ئې د انجيل د سيوري لاندې پټې دي. هغه خلکو ته ځان ډېر زړه سواندے او بنه سړے وړاندې کوي. هغه د مذهبي خلکو په دې خاوره د مذهب مشر دے، خلک ئې خبره مني او لوړ مقام ئې ورکړے دے. هغه دا خلک د خپلې بربادی په لور داسې بيايي لکه چې سړے د ګډورو کنډک قصاب خانې ته بوځي. د دې پادري يو ورارۀ دے چې ډېر غلط کار او د کرکې وړ سړے دے. زر ده او کۀ پس خو هغه ورځ راتلونکې ده چې دا پادري به خپل ورارۀ بنې اړخ ته او دافندي لور کيڼ اړخ ته ودروي او په خپلو ناپاکه لاسونو به د وادۀ ځادر د هغوي په سرونو نيسي. د يو پليت، بې لارې سړي سره به يوه پاکه پېغله تړي او دارنګې به د ورځې زړۀ د شپې په ځولی کښې اچوي. دا د فارس افندي او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د لور په باره کښې هغه ټول معلومات وو چې ما لرل او د دې نه اخوا کهٔ نورې پوښتنې وهٔ نهٔ کړې نو به ښهٔ وي.

د دې وېنا سره سم هغهٔ خپل مخ د کړکۍ (کلکښین) په لور واړاوهٔ او داسې ښکارېده لکه چې د انسان د هستۍ د مسئلو د حل په هڅه کښې د کائنات په ښکلا سوچ کوي.

د خپل دوست نه د رخصت اخستو په وخت ما هغهٔ ته اووئیل چې: "زهٔ په راروانو ورځو کښې د افندي کور ته په دې غرض ځم چې خپله وعده ورسره سرته ورسوم او هغه دوستۍ ته درناوے ورکړم چې فارس افندي او زما پلار ئې را یوځائې کړي وو". هغهٔ د لږ ساعت دپاره ماته په ځیرځیر وکتل او ما د هغهٔ د مخ په تاثراتو کښې داسې بدلون محسوس کړهٔ لکه زما دا خو ټکي چې د هغهٔ دپاره د یو نوي فکر انکشاف وي. بیا په یو ناآشنا انداز کښې هغهٔ زما په سترګو کښې سترګې واچولې د هغهٔ په دې نظر کښې مینه هم وه، ترس هم او وېره هم. دا نظر د هغه پېغمبر د نظر په مثال وهٔ ځوک چې هغه څهٔ ویني کوم چې نورو خلکو ته نهٔ ښکاري. بیا کله چې زهٔ د دروازې په لور راروان شوم نو د هغهٔ شونډې لږې غونډې ورپېدې خو څهٔ ئې اونهٔ وئیل. دغه ناآشنا نظر زما د زړهٔ نه نهٔ وتهٔ خو په معنٰی ئې تر هغه وخته نهٔ پوهېدم تر څو چې د تجربې په هغه دنیا کښې تغرېدلے نهٔ وم چېرته چې زړونه د وجدان په برکت په یو بل پوهېږي او چېرته چې روحونه د پوهې په حواله کمال ته رسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زيارت سلام

يو څو ورځې پس په ما تنهايي غلبه وکړه او د کتابونو د بې رحمه مخونو نه تنګ شوم. يوه بګۍ مې په کرايه ونيوه او د فارس افندي کور ته روان شوم. کله چې هغه ننيترو ته ورسيدم چېرته چې خلک د تفريح (ساعت تيري) دپاره ځي نو بګۍ په يوه شخصي لاره سمه شوه چې په هر اړخ ئې د ولې د ونو سيوري وو. په تلو تلو کښې مونږ د شنې ګياه، د انګورو د بېلانځو د نسان د رنګارنګ سمسورو ګلونو تماشه کوله

په يو څو دقيقو کښې بګۍ د يو ښکلي باغ په مېنځ کښې د يو کور مخې ته ودرېده. د ګلابو، ګارډېنيا او ياسمين خوشبويو فضا معطره کړې وه. چې زۀ د بګۍ نه کوز شوم او دې رنګين باغ ته ننوتم نو فارس افندي مې په نظر راغے چې ماته د سترې مشې وئېلو دپاره رازروان وۀ. هغۀ ماته ډېر تود هرکلے ووې او زۀ ئې کور ته بوتلم. هغه داسې په خوشحالۍ زما سره کښېناستۀ لکه پلار چې د زوي سره کښېني او زما د ژوند، مستقبل او تعليم په لړ کښې ئې بلا تپوسونه وکړۀ. ما د هغۀ هره پوښتنه ځواب کړه. زما په اواز کښې طلب هم وۀ او لېوالتيا هم ځکه چې زما په غوږونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنبي د لوړوالي د حمد جرس کړنګېدۀ او د هيله مند خوبونو د خاموشه سمندر په سينه ګرځېدم. په دې وخت کښې يوه ځوانه ښځه چې سپينه ربښمينه چوغه ئې اغوستې وه د دروازې د بخملي پردې د شا نه رابنکاره شوه او زما په لوري راغله. فارس افندي او زۀ دواړه ورته پاڅېدو.

دې مشر سړي ماته اووئيل چې دا زما لور سلمیٰ ده او بيا ئې ورسره زما پېژندګلو څۀ داسې وکړه: "قسمت ماله زما يو ډېر خوږ او پخوانے دوست د هغۀ د زوي په شکل کښې بېرته راکړۀ" سلمیٰ ما ته د لږ ساعت دپاره داسې په ځيرځير وکتل لکه چې دا يقين ئې نۀ راتلو چې ګنې يو بهرنے سړے هم د هغوي کور ته راتلے شي. ما چې کله د هغې د لاس سره خپلې ګوتې ولګولې نو داسې راته محسوس شوه لکه چې سپين زيښک له مې لاس وروړے وي او د زړۀ نه مې يو نآآشنا غوندې ځړيکه پورته شوه.

مونږ ټول داسې غلي کښېناستو لکه سلمیٰ چې د ځان سره څۀ آسماني روح راوستے وۀ او د هغۀ په درناوي کښې چپ ناسته لازمه وه. کله چې هغې دا خاموشي محسوسه کړه نو مسکۍ شوه او ماته ئې اووئيل: "ماته زما پلار ډېر ځله د خپلې ځوانۍ او ستا د پلار سره د يو ځائې تېر کړي وخت قيصې کړې دي. کۀ چېرې ستا پلار هم دغسې کړي وي نو بيا دا ملاقات زما او ستا تر مېنځ ړومبے ملاقات نۀ دے".

دا مشر سړے د خپلې لور د خبرو په دې انداز خوشحاله شۀ او اوئې وئيل چې: "سلمیٰ ډېره حساسه ده. هغه هر څۀ ته په روحاني نظر ګوري". د دې خبرې نه وروسته هغۀ په پام او هنر سره خپلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې بیا پیل کړي. داسې ښکاریده لکه چې هغه په ما کښې داسې کوم ګرزړه راکښون لیدلی وه چې هغه ئې د یادونو په ځانګونو خپل تېر وخت ته رساوه.

زه چې کله د دې وخت نه د وروستي دور په عمر سوچ کوم نو هغه راته داسې مهربانه او د سر سیورے ښکاري لکه چې یوه لویه زړه ونه چې پخپله د توپانونو او سوکړو نه تېره شوې وي، په هغه وړوکي نازک بوټي خپل سیورے غوړوي چې د سباؤن د نري باد زغم هم په ګرانه لري.

سلمئ غلې ناسته وه. کله کله به ئې اول ماته وکتل او بیا خپل پلار ته. زه او د هغې پلار په حقیقت کښې د هغې د ژوند د ډرامې رومبي او اخیري توکونه وو. په دې باغ کښې ورځ ډېره چټکه تېره شوه. ما د کړکۍ نه کتل چې لمر د لبنان د غرونو په سر په غرغره شو. فارس افندي خپلې تجربې بیانولې او ما ډېرې په مینه او توجه سره اورېدلې او زما دې توجه او د اورېدو شوق د هغه خپګان په خوشحالۍ بدل کړے وه.

سلمئ د کړکۍ خواته ناسته وه. د نظر نه ئې حسرت ځځېده خو په خوله ئې څه نه وئیل خو بیا هم حسن پخپله هم یوه سپېځلې ژبه لري چې د خولې د ژبې او د شونډو د اوازونو نه زیاته پیاوړې او خوږه ده. دا ژبه د وخت د قیدنه ازاده ده او د ټولو انسانانو تر مېنځ شریکه ده. د دې ژبې مثال د هغه ډنډ دے چې سندره ایز لښتې خپل بېخ ته راکاږي او خاموشه کوي ئې.

په دنیا کښې صرف د انسان روح هغه شے دے چې ښائست پېژني یا ورسره یو ځائې اوسېږي او وده کوي. ښائست سړے په

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر کښې اچوي مونږ د دې جوګه نه یو چې ښائست په ټکو کښې بیان کړو. دا هغه احساس دے چې زمونږ سترګې ئې نه شي لیدے او هغه ځوک وربانديې پوهېږي چې ننداره کوونکے وي او یا ئې ننداره کېږي. حقیقي ښائست هغه پلوشه ده چې د روح د مقدسو خانو نه راخېژي او وجود ته رڼا ورکوي لکه څنګه چې د زمکې د لاندینو برخو نه ژوند راپورته کېږي او ګل ته رنګ او خوشبوئې وربخښي. حقیقي ښائست د روحاني موافقې (سمون) نه عبارت دے چې د مینې په نوم یادېږي او د یو سړي او یوې ښځې ترمېنځ جوړېدے شي.

دا چې زما او سلمٰی روحونه هم په دغه ورځ یو بل ته غاړه وتل په کومه ورځ چې زمونږ لیدل کتل وشوا او یا دا چې دغه ارمان ماته هغه د زمکې په سر د ټولو نه د ښکلې ښځې په رنګ کښې وښودله؟ او که نه د ځوانۍ نشې ماته هغه څیز ښکلے ښکاره کړه کوم چې د سره وجود نه درلودهٔ؟

دا چې زما ځوانۍ زما د سر سترګې ړندې کړې او ما ته ئې په خیالي توګه د هغې سترګې روښانه، خولهٔ خوږه او قامت باوقاره وښودهٔ؟ او که نه د هغې روښانه سترګو، خوږ لت او وقار زما سترګې پرانستې او زهٔ ئې د مینې په خوشحالو او دردونو پوه کړم. د دې سوالونو ځواب ورکول اسان کار نهٔ دے خو دا زهٔ په ایمانداری وایم چې په دغه وخت کښې زما احساسات څهٔ داسې وو چې د دې نه وړاندې ورسره زهٔ چېرې هم مخامخ شوے نهٔ وم. یو نوے محبت زما په زړهٔ کښې داسې پروت وهٔ لکه چې د دنیا د پیدا ایښت په وخت روح د اوبو دپاسه په هوا کښې وزرې وهلې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د دغه محبت نه خوشحالۍ او خپګانونه راوزېږېدل. دغسې د سلمی سره زما رومبې ملاقات سرته ورسېدهٔ او خدائے زهٔ د تنهايۍ او ځوانۍ د زنځيرونو نه ازاد کړم او د مينې په لار د تلو اجازت ئې راکړهٔ.

په دنيا کښې کهٔ مونږ څهٔ څيز ته ازادي وئيلے شو نو هغه مينه ده ځکه چې دا د سړي روح دومره بره ورسوي چې د انسانيت ضابطې او د قدرت مظاهر (پديدې) ئې لار نهٔ شي بدلولے.

چې زهٔ د رخصت اخستو دپاره راپاڅېدم نو فارس افندي ماته رانزدې شهٔ او په ټينګه ئې راته اووئيل چې "بچيه! تا اوس د دې کور لار وليده. هيله لرم چې تهٔ به دې کور ته داسې زر زر ځې راځې لکه زوي چې د پلار کور ته ځي راځي. ما خپل پلار وګڼه او سلمی خپله خور" د دې خبرې سره سم هغهٔ سلمی ته داسې مخ راواړوهٔ لکه چې د هغې نه ئې د خپلې خبرې تصديق غوښتهٔ. هغې خپل سر په اثبات کښې وخوزاوهٔ او بيا ئې ماته داسې وکتل لکه سړي ته چې خپل زوړ اشنا په لاس ورشي.

د فارس افندي دې ټکو زهٔ د هغهٔ د لور سره د مينې په ممبر څنګ په څنګ ودرولم. دا ټکي د يوې آسماني سندرې په مثال وو چې د روحاني لوړتيا او خوشحالۍ سره پېل شوه او په خپګان پائې ته ورسېده. دې ټکو زمونږ روحونه د رڼا او سوزوونکو شغلو دنيا ته اوچت کړل. دا ټکي د هغه پيالې په مثال وو چې مونږ ترې خوشحالي او درد دواړه وڅښل. زهٔ بهر ته رازوان شوم. دا مشر سړے زما سره د باغ د غاړې پورې په جلب کښې راغے او زما زړهٔ لکه د ترږي سړي د شونډو بې واره رپېدهٔ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رڼا مناره

د نسان میاشت تقریباً پائې ته ورسېده. زۀ د فارس افندي کور ته تلم راتلم او په دغه ښکلي باغ کښې مې د سلمٰی سره لیدل کېدل. د هغې ښائست ته به مې په ځیرځیر کاتۀ. ذهانت ته ئې هک پک وم او د حسرت خاموشي به مې اوربېده. ما داسې محسوسوله لکه چې یو غیبي لاس ما د هغې په لور راکاږي.

هر ملاقات ما له د هغې د ښائست یوه نوې معنٰی او د هغې د پاک روح د لیدو دپاره یو نوے نظر راکاوۀ. تر دې چې هغه زما دپاره یو داسې کتاب جوړه شوه چې زۀ ورباندې پوهېدم او د ځان سره مې په خوږ اواز وئیلے شۀ خو هیچرې مې هم ختمولے نۀ شۀ. یوه ښځه چې خدائے پاک پټ او ظاهر، د روح او تن، ښائست ورکړے وي، یو داسې حقیقت وي چې مونږ وربانديې صرف د مینې په وسیله پوهېدے شو او صرف د سپېځلتیا ګوتې وروړے شو او کله چې مونږ په تکوکښې د هغې د بیانولو هڅه کوو نو هغه لکه د بخاراتو د قطرې زمونږ نه ورکه شي.

سلمٰی کرامي روحاني او بدني ښائست درلودۀ خو زۀ ئې هغه چاته څنګه بیانولے شم، چا چې هغه د سره لېدلې نۀ وه. دا څنګه امکان لرلے شي چې یو مړ سړے د بلبلو اوازونه، د ګلاب خوشبوئي او د ویالو اسویلي راپه یاد کړي. دا څنګه ممکنه ده چې یو قېدي چې درنې ځولنې ورته پرتې وي د سبا د باد سره تګ وکړي. څوک څنګه وئیلے شي چې خاموشي د مرګ نه زیاته دردناکه نۀ ده. چېرته داسې خو نۀ ده چې زما انا ما په ساده تکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې د هغې د ښائست بیان ته نۀ پرېږدي. ځکه چې زۀ په روښانه رنګونو کښې د هغې د ښتیني انځور د جوړولو استعداد نۀ لرم. په دشت کښې کۀ یو وږي سړي ته قدرت من و سلوىٰ نۀ ورکوي نو د وچې ډوډۍ نه به چېرې هم انکار وۀ نۀ کړي.

په خپله رېښمینه سپین رنګې جوړه کښې سلمیٰ داسې نرۍ لښته ښکارېده لکه د سپوږمۍ وړانګې چې د کړکۍ نه راتېرېږي. د هغې په تګ کښې هم وقار وۀ او هم تال. اواز ئې ورو او خوږ وۀ او ټکي به ئې د خولې نه داسې راغوړځېدۀ لکه هوا چې ګل پاڼې ورقوي او د پرخې ځاځکي ترې راوغورځېږي.

خو د هغې د مخ په څه اووائې، د هغې د مخ نقشه راکښل د ټکو کار نۀ دے ځکه چې داسې ټکي نشته چې په یو وخت اول داخلي درد او بیا بې مثاله روحاني لوړتیا انځور کړي.

د سلمیٰ د مخ ښائست کلاسیک ښائست نۀ وۀ. هغه داسې وۀ لکه د الهام خوب، چې نۀ ناپ کېدے شۀ، نۀ ئې پوله معلومه وه او نۀ د سنګتراش ترښخ او یا د انځورګر برش د هغې نقل جوړولے شۀ. د سلمیٰ ښائست د هغې په طلائي ویښتو کښې نۀ بلکې په هغه عصمت او پاکوالي کښې وۀ کوم چې د هغې نه چاپېره چورلېدۀ. د هغې د حسن راز د هغې په اوږدو سترګو کښې نۀ بلکې په هغه رڼا کې وۀ چې د دغه سترګو نه بهر راوتله، د هغې ښائست د هغې په سرو شونډو کښې نۀ بلکې د هغوي د الفاظو په خوږلت کښې پټ وۀ. د هغې غاړه سپینه او دنګه وه خو ښائست ئې په مخې اړخ ته لږ غوندې خم کښې پروت وۀ. هغه په دې نۀ وه ښکلې چې قامت ئې بې چکسه وه بلکې په دې چې د هغې روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېڅلې وه او لکه د روښانه منارې د ځمکې او اسمان ترمېنځ ولاړه وه. د هغې ښائست داسې وه لکه د شاعرۍ تحفه. خو شاعران هغه بدبخته خلک دي چې که روح ئې هر څومره لوړ الوځي خو دوي بيا هم د اوښکو په لفافه کښې بند پراته وي.

سلمٰی داسې جينۍ وه چې سوچ فکر به ئې ډېر کاوه او خبرې لږې. د هغې په خاموشۍ کښې د ساز داسې رنګ وه چې سړے به ئې د خوبونو دنيا ته وړه، د خپل زړه درزا به ئې وربانديې اورېده او د خپلو خيالاتو او احساساتو روح به ئې ورله مخې ته داسې ودراوه چې د هغه په سترګو کښې به ئې سترګې اچولې وې.

هغې به تل د حسرت خرقه اغوستې وه او د دې په وجه هغه داسې ښائسته او باوقاره ښکارېده لکه چې يو ونه د ګل په وخت کښې د سحر په لړه کښې ښکلې ښکارې.

حسرت زما او د هغې زړونه د يو بل سره داسې تړلي وو لکه مونږ ته چې د يو بل په مخ کښې هغه هر څه ښکارېدل چې زمونږ زړونو محسوسول او د يو پټ اواز بازګشت مو اورېدۀ. مونږ خدائے پاک دوه وجودونه په يو قالب کښې ځائې کړي وو او زمونږ جدائي د يو ذهني عذاب نه سېوا نوره هېڅ هم نشوه کېدے.

يو دردمن روح ته هغه وخت ارام راشي چې هم دغسې د يو بل دردمن روح سره يو ځائې شي. دوي په خپلو کښې داسې په مينه لاسونه ورکوي لکه په پردي وطن کښې چې يو مسافر د خپل وطن سړے وموموي. هغه زړونه د خوشحالۍ نشه د يو بل نه نۀ شي بېلولے کوم چې د حسرت په زنځيرونو تړلي شوي وي. کومه مينه چې په اوښکو وينځلې شوے وي هغه به تل ترتله پاکه او ښائسته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپان

یوه ورځ فارس افندي زهٔ خپل کور ته د ډوډۍ د پاره وبللم او ما دا بلنه قبوله کړه. زما روح د هغه سپېڅلې ډوډۍ وږے وهٔ چې قدرت د سلمٰی په لاس کښې ایښودې وه. دا هغه روحاني ډوډۍ وه چې هر څومره به مو خوړه هومره به لا وږي کېدو. دا هغه ډوډۍ وه چې عربي شاعر قیس، ډانتې او سفو څکلې وه او د هغوي زړونه ئې لمبه کړي وو. دا هغه ډوډۍ وه چې د ښائست دیوۍ (goddess) ئې د پیو (کوکۍ) د خوږلت او د اوښکو د تریخوالي نه جوړه وي.

څنګه چې زهٔ د هغوي کورته ورسېدم نو سلمٰی مې په نظر شوه چې د باغ یوې ونې ته ئې خپل سر اړم کړے وهٔ، په "بېنچ" ناسته وه او داسې ښکارېده لکه چې یوه ناوې په خپله سپینه جوړه کښې ناسته وي او یا داسې لکه چې یو څوکیدار د څوکۍ په حالت کښې په نظر راځي.

زهٔ ډېر په خاموشۍ او احترام سره ورغلم او د هغې خواته کښېناستم. ما خبرې نهٔ شوې کولے نو ځکه مې د زړونو ژبه یعني خاموشي غوره وګڼله خو ما محسوس کړه چې سلمٰی زما بې ټکو پیغام اورېدهٔ او زما په سترګو کښې ئې زما د روح ننداره کوله.

څو دقیقې وروسته دغه مشر سړے بهر راغے او ماته ئې سترې مشې اووئیل. کله چې هغهٔ زما په لوري لاس راوغزاوهٔ نو ما داسې وګڼله لکه چې هغه هغې رازونو ته درناوے ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومو چې زه او د هغه لور را يو ځاىې کړي وو. بيا هغه او وئيل چې "زما بچيو! ډوډۍ تياره ده راځئ چې خورو ئې". مونږ راپاځېدو او په هغه پسې روان شو. د سلمئ ستر ګې روښانه شوې ځکه چې د هغې د پلار د خولې نه مونږ ته د بچيو وئيلو سره د هغې مينې ته يوه نوې ولوله په لاس ورغله

مونږ مېز ته کښېناستو. ډوډۍ مو خوړه او د انګورو د اوبو نه مو پسې شومې کول خو زمونږ روحونه په يوه ډېره لېرې دنيا کښې ګرځېدل. مونږ د راتلونکي وخت او د هغې د ستونځو په فکرونو کښې ډوب وو.

مونږ هغه درې کسان وو چې فکرونه مو بېل بېل وو خو مينې په خپلو کښې د يو بل سره تړلي وو. هغه درې بې ازاره خلک چې محسوسول ئې ډېر څه او پوهېدل په هيڅ نه. د دې ډرامې درې بنيادي کردارونه وو. يو مشر سړے چې د خپلې لور سره ئې ډېره مينه وه او هغې له د خوشحاله ژوند ورکولو ارماني وه. يوه ځوانه پېغله چې عمر ئې خواوشا شل کاله وه او د راتلونکي وخت په حقله فکرمنه وه او يو ځوان هلک چې د خوبونو په دنيا کښې اوسېده او بې فايدې سوچونه ئې کول. هغه نه خو د ژوند شراب څښلي وو او نه د هغې سرکه او غوښتل ئې چې د مينې او پوهې معراج ته ځان ورسوي خو حالت ئې دا وه چې د خپل وجود وزن ئې هم نشه او چتولے. مونږ درې واړو په دغه خوشې باغ کښې د لوئې اسمان د سترګو لاندې خوراک څښاک کاوه خو زمونږ د ګلاسونو په بېخ کښې خپګان او د ژوند تراخه پټ وو. څنګه چې مونږ د ډوډۍ نه لاس راکښل نو د زنانه نوکرانو نه يوه راغله او وئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وئیل چې "بهر یو سړے د فارس افندي سره ملاقات کول غواړي" افندي ترې پوښتنه وکړه چې "څوک دے؟" هغې ځواب ورکړه چې "د پادري سړے دے" د لږ ساعت دپاره خاموشي خوره شوه او افندي خپلې لور ته داسې وکاتهٔ لکه پېغمبر چې اسمان ته د وحې دپاره سترګې ونیسي. بیا هغهٔ نوکرې ته اووئیل چې" دننه ئې راولېږه" څنګه چې نوکره بهر شوه نو یو سړے چې مشرقي جامې ئې اغوستې وې او لوئې لوئې کونډه بریتونه ئې وو، کوټې ته راننوتهٔ. افندي ته ئې سلام وکړهٔ او اوئې وئیل چې " زهٔ پادري سلامت ستاسو سره د یوې ضروري خبرې دپاره په خپله ذاتي بګۍ کښې راليږلے يم" چې دا ئې واورېدهٔ نو د دې مشر سړي رنګ والوتهٔ او په مخ ئې د خپګان نخښې ښکاره شوې. د لږ ساعت سوچ کولو نه وروستـه ماته رانزدې شهٔ او په دوستانه انداز کښې ئې اووئیل چې " هیله ده چې زما د بېرته راتلو پورې به تهٔ په دې خوشي ځائې کښې د سلمیٰ د ملګرتیا دپاره ایسار شې"

د دې وېنا سره سم هغهٔ سلمیٰ ته مخ راواړوهٔ او په خندا ئې ورته اووئیل چې" داسې دې خوښه ده" هغې خپل سر وخوزاوهٔ خو اتنګي ئې سرهٔ شو او په خپل د لایر (LYRE) نه خوږ اواز کښې ئې اووئیل چې " زهٔ به تر خپله وسه کوښښ کوم چې خپل مېلمه خوشحاله وساتم".

سلمیٰ تر هغه وخته بګۍ ته کاتهٔ تر څو چې فنا شوې نهٔ وه. بیا هغه راغله او ماته مخامخ په شین ریښمین توکي پټ دیوان باندې کښېناسته. هغه داسې ښکارېده لکه زینک (Lily) چې د سبا باد د شنو وښو په قالین راکوږ کړے وي. دا به د قدرت رضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه چې زۀ د شپې په وخت کښې د سلمٰی سره د هغې په کور کښې د کوم نه چې ونې چاپېره وې او چېرته چې خاموشي، مينه، ښائست او عصمت يو ځائې اوسېدل، يوازې پاتې شوم

مونږ دواړه غلي ناست وو. يو د بل په انتظار وۀ چې خبرې به پېل کړي خو په خپلو کښې خبرې کول هغه يوازيني لار نۀ ده چې دوه روحونه وربانديې په يو بل پوهېږي. د شونډو او ژبې تکي چېرې هم زړونه يو بل ته نزدې کولے نۀ شي.

څۀ چې د خولې نه راووځي د هغې نه يو پياوړے او پاک څيز هم وجود لري. خاموشي زمونږ روحونه روښانه کوي، زمونږ په زړونو کښې ګونګوسي کوي او يو بل ته ئې ترغاړه باسي، خاموشي مونږ د خپلو ځانونو نه رابېلوي. د روح په کور کښې مو د ګرځېدو جوګه کوي او د جنت غاړې له مو رسوي. خاموشي مونږ ته دا احساس راکوي چې وجودونه د قېدخانو نه سېوا نور هېڅ هم نۀ دي او دا دنيا داسې ځائې دے چې مونږ ورته راشړلي شوي يو.

سلمٰی ماته وکتل او سترګو ئې راته د زړۀ حال بيان کړۀ. بيا هغې په قلاره اووئيل چې "راځه چې باغ ته لاړ شو، د ونو لاندې کښېنو او د سپوږمۍ د راختو تماشه وکړو". زۀ په تابعدارۍ سره د خپل ځائې نه راپاڅېدم خو اومې وئيل چې "خوښه دې نۀ ده چې تر هغه وخته دلته ايسار شو تر څو چې سپوږمۍ راختلې نۀ وي او باغ ئې رڼا کړے نۀ وي، ځکه چې تيارې ونې او ګلونه پټ کړي دي او مونږ ته هېڅ هم په نظر نۀ راځي.

PUKHTO.NET
پښتو جالبانړيتا

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا هغې اووئيل چې "کۀ تيارۀ زمونږ د سترګو نه ونې او ګلونه پټ کړي نو د زړونو نه خو مو مينه نۀ شي پټولے"

په يو ناآشنا انداز کښې د دې ټکو د ادا کولو نه وروسته هغې خپلې سترګې واړولې او د کړکۍ نه ئې بهر کتل شروع کړۀ. زۀ غلے پاتې شوم د هغې په الفاظو مې سوچ کاوۀ او په خپل ذهن کښې مې د درستې معنې دپاره د هغوي يو يو توړے تالۀ. بيا هغې ماته داسې وکتل لکه چې په خپله خبره پښيمانه وي او د خپلو سترګو د جادو په زور زما د غوږونو نه دغه ټکي بېرته ويستل غواړي خو د هغې سترګو، په ځائې د دې چې زما نه دغه ټکي هېر کړي، زما په زړۀ کښې هغه خوارۀ ټکي بېرته روښانه کړل چې د وړاندې نه د تل دپاره تت شوي وو.

په دې دنيا کښې هر ښائست يا لويوالے د انسان د يوې جذبې يا فکر پېداوار دے. اوس چې مونږ د تېرو نسلونو د لاس جوړ څۀ هم وينو دا هر يو په وجود کښې د راتلو نه وړاندې د يو سړي په ذهن کښې د يو خيال په شکل کښې او يا د يوې ښځې په زړۀ کښې د يو ټکان (Impulse) په رنګ پېدا شوے وۀ. دا انقلابونه چې دومره وينې ئې وبيولې او د انسانانو ذهنونه ئې د ازادۍ په لور واړول په حقيقت کښې د يو سړي مفکوره وه چې د نورو په زړګونو سړو سره ئې يو ځائې ژوند کاوۀ. دا خطرناک جنګونه چې پوره پوره سلطنتونه ئې تباه کړي دي په حقيقت کښې د يو خيال په نتيجه کښې شوي دي چې د يو فرد په ذهن کښې راپېدا شوے وۀ. ستر تبليغ چې د انسان لارې ئې بدلې کړې په اصل کښې د يو سړي په فکرونو اډانه وۀ څوک چې د خپل نابغه توب له کبله د خپل چاپېريال نه بېل وۀ. يو واحد خيال اهرامونه (Pyramids)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ کړل د اسلام شان و شوکت ئې مېنځ ته راوړه او په سکندریه کښې د کتابتون د سوزولو موجب وګرځېده.

د شپې د سړي ذهن ته يو خيال راشي چې يا خو دغه سړے د درناوي په لور يوسي او يا ئې د پناه ځائې ته ورسوي د يوې ښځې يو نظر د يو سړي نه د دنيا د ټولو نه خوشحاله سړے جوړولے شي د يو فرد د خولې يو ټکے يو سړے مالداره کولے هم شي او غريب کولے هم

په دغه شپه زه د سلمیٰ د خولې يو ټکي د راتلونکي او تېر وخت په مېنځ کښې داسې ونښلولم لکه کشتۍ چې د سمندر په مېنځ کښې ونښلي. دغه ټکي زه د ځوانۍ د خوبه راويښ کړم او په هغه سټېج ئې ودرولم چېرته چې مرګ او ژوند خپل خپل کردارونه لوبوي

PUKHTO NET
پښتو ډاټ نېټ

کله چې مونږ باغ ته راغلو نو د ګلونو خوشبوئي په هوا کښې خوره وه. مونږ په يو بېنچ د رامبېل د بوټي خواته کښېناستو د اوده فطرت تلونکي راتلونکي ساه مو اورېده او پورته شين اسمان زمونږ د دې ډرامې په ننداره وه

سپوږمۍ د سنين د غر د شانه را پورته شوه او په غونډيو، غرونو او ساحل ئې خپلې پلوشې خورې کړې او د دې سيمې نه چاپېره د کليو لړۍ داسې ښکاره شوه لکه د جادو په زور چې بلاګانې د نيشت نه سمدستي په وجود کښې راشي. مونږ د سپوږمۍ د روښانه پلوشو لاندې د ټول لبنان تماشه کوله

د مغرب د شاعرانو خيال دے چې لبنان يو افسانوي ځائې دے چې د داود(ع)، سليمان(ع) او پيغمبرانو نه وروسته داسې هېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې شوې دې لکه څنګه چې د عدن باغ د آدم او د حوا نه وروسته د خلکو د خياله وتې دې. د دغه شاعرانو په ذهن کښې لبنان د يو شاعرانه تاثر نوم دې چې د يو داسې غر سره تړلې دې چې لمنې ئې د مقدسو سبرو په خوشبويۍ کښې خوشتې دي. دا ښار هغوي له د کاپر (Copper) او ماربلو نه د جوړ شوي کوتلي کليسا او د ځړېدونکو هوسو د کنډک ياد تازه کوي. په دغه شپه ما لبنان د شاعر په سترګو لکه د يو خوب غوندې وليدۀ. دغسې د ځيزونو په رغونه کښې د جذباتو او احساساتو سره سم بدلون مېنځ ته راځي او مونږ ته پکښې زړۀ راکښونو او حسن ځرګند ېږي په داسې حال کښې چې دا زړۀ راکښونو او حسن هم په مونږ پورې اړه لري.

کله چې د سپوږمۍ پلوشې د سلمۍ په مخ، غاړه او متو پرېوتې نو هغه داسې ښکاريده لکه يوه ښکلې مجسمه چې د عشتار (Ishtar) د عبادت کوونکي ګوتو جوړه کړې وي. د هغې چې ماته پام شۀ نو اوئې وئيل چې "تۀ ولې غلې ناست ئې؟ ماته ولې د تېر وخت په حقله څۀ نۀ وائې؟" ما چې هغې ته وکتل نو زما ګونګتوب ختم شۀ او شونډې مې پرانستې. ما اووئيل چې "ولې تا وانۀ ورېدۀ، څۀ چې ما دې باغ ته د راتلو په وخت کښې اووئيل؟ هغه روح چې د ګلونو ګونګوسې او د خاموشۍ سندرې اورېدلې شي هغه زما د زړۀ درزا او د ذهن کريکې هم محسوسولې شي."

هغې مخ په لاسونو پټ کړۀ او په اننبتي اواز ئې اووئيل چې "هو، ما ستا احساسات محسوس کړل. ما يو داسې اواز واورېدۀ چې د شپې د سينې نه راپورته کېدۀ او يو داسې شور مې هم تر غوږو شۀ چې د ورځې په زړۀ کښې ئې موجونه وهل."

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې وخت کښې زما نه خپل تېر وخت خپل وجود حتی چې د سلمی نه بغېر نور هر څۀ هېر شو. ما خواب ورکړۀ چې" زۀ هم ستا په زړۀ پوهېدم ما په هوا کښې يو داسې ساز محسوساوۀ چې زما زړۀ له ئې خوشحالي ورکوله او ټول کائنات ئې په لړزان کړے وۀ".

دا چې ئې واورېدل نو هغې خپلې سترګې پټې کړې او په شونډو ئې ما د خوشحالۍ داسې مسکا وليده چې د خپګان رنګ پکښې هم ځلېدۀ. بيا هغې غلې غوندې اوونيل چې" اوس ماته پته ولګېده چې د اسمان نه اوچت د سمندر نه ژور او د ژوند او مرګ او وخت نه زيات ناپېژندلې شيزونه هم وجود لري. اوس زۀ په هغه څۀ پوهه شوم په څۀ چې وړاندې نۀ پوهېدم"

PUKHTO.NET

په دغه وخت کښې سلمی ماته د دوست نه زياته خوږه، د خور نه زياته نزدې او د محبوبې نه زياته زړۀ ته راتېره په نظر راغله. هغه زما دپاره يو ستر خيال، يو ښکلے خوب او زما د روح د قابونه بهر يوه جذبه جوړه شوه.

زۀ د دې فکر سره اتفاق نۀ لرم چې کښې محبت د اوږدې ملګرتيا او د مينې د متواتر اظهار په نتيجه کښې پېدا کېږي محبت د روحاني نزدېوالي پېداوار دے او دا نزدېوالے کۀ په يوه لحظه کښې پېدا نۀ شي نو بيا په کلونو او حتی نسلونو کښې هم نۀ شي پېدا کېدے.

بيا سلمی سرپورته کړۀ او د شفق په لور ئې هغه ځائې ته وکاتۀ چېرته چې د سنين غر د اسمان سره يو ځائې کېږي او ماته ئې اوونيل چې" پرون تۀ ماته لکه د ورور غوندې ښکارېدې د چا سره چې زۀ د خپل پلار د نظر لاندې په خاموشه انداز کښې کښېناستم

(c) ketabton.com: The Digital Library

باڅېدم خو اوس زه داسې څه محسوسوم چې د وروړی خه ری د مینې نه زیات خوارۀ او ناآشنا دي. اوس زما په ذهن کښې د مینې او وېرې یو داسې ګډې (مخلوط) ځائې نیولے دے چې زما زړۀ ئې د خوشحالۍ او درد نه ډک کړے دے.

ما اووئیل چې " هم دا جذبه د کومې نه چې مونږ وېرېږو او رپ رپے راباندې راځي چې کله زمونږ د زړونو نه تېره شي نو د فطرت هغه قانون ترې جوړ شي چې د زمکې نه چاپېره سپوږمۍ او د خدائے نه چاپېره لمر ګرځوي"

هغې خپل لاس زما په سر کېښودۀ او زما په وېښتو کښې ئې ګوتې اووهلې، مخ ئې سور شۀ او د سترګو نه ئې اوښکې داسې راوڅڅېدې لکه د زینک په پاڼو چې د پرخې څاڅکي پرېوځي. هغې اووئیل چې " څوک به دا ومنې چې په دې وخت کښې مونږ د شک په خنداتو قابو وموندۀ. دا به د چا زړۀ ته پرېوځي چې د نسان میاشت چې مونږ ئې په ړومبي ځل یو ځائې کړو، هغه میاشت ده چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په زیات مقدس ځائې کښې ودرولو"

د دې خبرو په دوران کښې د هغې لاس زما په سر پروت وۀ او ما دغه نرم نازک لاس چې ګوتې ئې زما په وېښتو کښې الوول وې، نۀ خو د بادشاهۍ په تاج ورکاوۀ او نۀ د بل کوم درناوي د ګلونو په ځادر.

بیا ما خواب ورکړۀ چې " خلک به زمونږ په قیصه باور نۀ کوي ځکه چې هغوي د دې نه نۀ دي خبر چې مینه هغه ګل دے چې د موسم د مرستې نه بغیر راټوکېږي او جوبن ته رسي خو سوال دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دے چې ایا دا د نسان میاشت وه چې مونږ ئې په رومبي ځل را یو ځائې کړو او که دا هم دا وخت دے چې مونږ ئې د ژوند د ټولو نه په مقدس ځائې کښې ایسار کړي یو. ایا دا د الله پاک هغه لاس نه دے چې زمونږ روحونه ئې زمونږ د پېدا ایښت نه وړاندې د یو بل سره تړلي وو او مونږ ئې د تل دپاره د یو بل قبضیان جوړ کړي وو؟ د انسان ژوند نه خو د مور په خېټه کښې شروع کېږي او نه په قبر کښې پائې ته رسي او دا د سپوږمۍ او ستورو د رڼا نه ډکه فضا چېرې هم د مینه کوونکو روحونو او درک لرونکو ارواګانو نه خالي کېږي.

ځنګه چې هغې خپل لاس زما د سر نه راکښتو نو ما د خپلو وېښتو په بیخ کښې د بجلۍ (برېښنا) یو داسې کرنټ (جریان) غوندې محسوس کړه چې د شپې د خوږې هوا سره اخښلے شوے وه. ما د سلمی لاس ونیوه، خپلې لمبه لمبه شونډې مې ورباندې کېښودې او داسې مې ښکل کړه لکه یو عقیدت مند چې په زیارت کښې ممبر ښکلوي. د دې مچې (کوکی) یاد اوس هم زما زړه وېلې کوي او په خپل خوږلت زما د روح ټول خصلتونه راوېښوي.

یوه ګنټه تېره شوه خو هره دقیقه ئې د مینې د پوره کال برابره وه. د شپې خاموشي، د سپوږمۍ رڼا، ګلونو او ونو زمونږ نه د مینې نه اخوا نور ټول حقیقتونه هېر کړي وو. په دې کښې ناڅاپه مونږ د اسونو د پښو کړپهار او د بګۍ د پایو کړکړ واورېده. دې اوازونو مونږ د خوږې بې هوشۍ نه رابېدار کړو او د خوبونو د دنیا نه ئې د سرګردانۍ او پر اسراریت دنیا ته راوستو. مونږ پوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو چې د سلمی پلار د خپل کار نه راستون شه. مونږ د هغه د هرکلي دپاره راپاڅېدو او په باغ کښې د دروازې په لوري لاړو.

کله چې بګۍ د باغ خولې له راورسېده نو فارس افندي ترې راکوز شه او زمونږ طرفته ورو ورو راروان شه. هغه داسې تېت راروان وه لکه چې لوئې پېټې ئې په سر پروت وي. سلمی له راغې او خپل دواړه لاسونه ئې د هغې په اوږو کښېښودل او په ژوره نظر ئې ورته وکاتهٔ. د هغهٔ د سترګو نه په ضعيفه مخ اوښکې راروانې شوې او د يوې دردناکې مسکا په غرض ئې شونډې ورپېدې او په غرېو نيولي اواز ئې اووئيل چې " زما ګرانې سلمی! ډېر زر به تهٔ زما د لاسونه اووځې او د يو بل سړي ګوتو ته به ورسېږې. ډېر زر به تقدير تا د دې پوازې کورنه د دنيا د تولونه پراخه انګڼ ته وېسي او دا باغ به ستا د قدمونو ارماني پاتې شي او ستا پلار به ستا د پاره ناآشنا شي. هر څه شوي دي، خدائے دې خوشحاله لره".

دا تکې چې ئې واورېدل نو د سلمی د مخ رنګ وتښتېدهٔ او سترګې ئې داسې په يو ځائې ودرېدې لکه د مرګ فرښته چې ئې د ځان په لور راروانه ليدلې وي. بيا ئې داسې چغې کړې لکه مرغۍ چې سړے اوولي او په زمکه پرپرېږي او په انښتي اواز ئې اووئيل چې " دا تهٔ څهٔ وائې؟ ستا مطلب څهٔ دے؟ تهٔ ما چېرته لېږې؟"

بيا هغې خپل پلار ته په دې غرض په سنجيده نظر وکاتهٔ چې د هغهٔ نه اصل راز معلوم کړي. لږ ساعت پس هغې اووئيل چې " زهٔ پوهه شوم، زهٔ په هر څهٔ پوهه شوم. پادري زهٔ ستا نه غوښتې يم او د دې مرغۍ چې ځانګونه ئې مات دي، دپاره ئې پنجره جوړه کړې ده. پلاره! تهٔ په دې رضا ئې؟"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغهٔ خواب يو ژوراسوېلي وهٔ. هغهٔ په نرمۍ سره سلمیٰ کور ته دننه کړه او زهٔ په باغ کښې ولاړ پاتې شوم. زهٔ د سرګردانۍ ځپو داسې په مخه واخستم لکه د سيلۍ توپان چې د خزان پاڼې در په در زغلوي. بيا زهٔ د هغوي په پل د کور کوتې ته ورغلم او د دې دپاره چې د دوي په خبرو کښې خلل رانهٔ شي، فارس افندي ته مې لاس ورکړهٔ، خپل ښائسته ستوري سلمیٰ ته مې وکاتهٔ او د کور نه بهر ته راروان شوم.

زهٔ چې کله د باغ اخيري سرته راورسېدم نو ما د دغه مشر سړي اواز واورېدهٔ او بېرته راستون شوم. هغهٔ په عذر سره زما لاس ونيوهٔ او اوئې وئيل چې "زويه! زهٔ بخښنه غواړم چې ما ستاسو ماښام په ژړا بدل کړهٔ خو کله چې زما کور کنډر شي او زهٔ يوازې او بې اسرې پاتې شم نو دا به ستا مهرباني وي چې دلته خپل تلهٔ راتلهٔ جاري وساتې. زما زويه! ځواني او زړښت د يو بل سره داسې نهٔ جوړېږي لکه څنګه چې سحر او شپه د يو بل سره سمون نهٔ خوري خو تهٔ به زما خوا له راځې او زما د ځوانۍ د هغه ورځو يادونه به تازه کوې کومې چې ما او ستا پلار يو ځائې تېرې کړې وې او تهٔ به ماته د هغه ژوند خبرونه اوروې کوم چې اوس ما په خپل اولاد او ارزومندو کښې نهٔ حسابوي چې سلمیٰ لاړه شي او زهٔ يوازې شم نو ګنې تهٔ به زما خواله نهٔ راځې؟

هغهٔ چې دا دردناکې خبرې کولې نو ما ئې په چپه خولهٔ لاس خوزاوهٔ. ما محسوسوله چې د هغهٔ تودې اوښکې زما په لاس راپرېوتې. د هر خپګانه او د اولاد د مينې د زوره زما وجود رپېدهٔ او داسې مې محسوسوله لکه چې د ډېره غمه مې زړهٔ کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ښودونکې وه کله چې ما سر راپورته کړه او هغه زما په سترګو کښې اوښکې ولیدې نو هغه په ما رابنکته شوه او شونډې ئې زما په تندي کېښودې "څه زویه په مخه دې ښه، په مخه دې ښه"

د یو بوډا سړي اوښکې د یو ځوان سړي په نسبت زیاتې زورورې وي ځکه چې دا د هغه په وجود کښې د ژوند پاتې ونډه وي. د ځوان سړي اوښکې داسې وي لکه د ګلاب په پاڼو د پرخې څاڅکي په داسې حال کښې چې د بوډا سړي اوښکې د هغه پاڼې په مثال وي چې د ژمي په سر کښې (پېل کې) د هوا سره راپرېوځي

زه چې د فارس افندي د کوره رابهر شوم نو بیا هم د سلمٰی اواز زما په غوږونو کښې ګرځېده. د هغې ښائست لکه د روح غوندې په ما پسې وه او د هغې د پلار اوښکې ورو ورو زما په لاس وچېدې

زه لکه د آدم غوندې د جنت نه راویستلے شوم خو زما د زړه حوا زما سره نه وه چې د دې ټولې دنیا نه ئې جنت جوړ کړے وے په هغه شپه، په کومه چې زه په دوهړي پېدا شوم، ما داسې محسوس کړه لکه چې د مرګ مخ مې په ړومبي ځل ولیده هم په دې ډول لمر په خپله تودوخه پتې راژوندي کوي هم او وژني ئې هم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اور ډنډ

هر هغه څه چې سړے ئې د شپې په تیارۀ کښې په پټه کوي یو
ځل د ورځې په رڼا کښې په ډاګه کېږي. هغه خبرې چې په خلوت
کښې شوې وي یوځل ناڅاپه د کوڅو د بحث موضوع جوړې شي
هغه کړنې چې مونږ ئې ئن د کوروڼو په ګوټونو کښې پټوو، سبا له
به ئې په هره کوڅه کښې نغارې غږېږي.

دغسې د فارس افندي سره د غالب پادري د ملاقات د مقصد
نه تیارو روحونو پرده اوچته کړه او په ټول ګاونډ کښې د هغوي
ترمېنځ شوې خبرې خورې شوې حتی چې زمنا غوږونو ته هم
راورسېدې

د فارس افندي او غالب پادري ترمېنځ چې کوم بحث شوے وۀ
د هغې موضوع د غریبانو، کونډو او یتیمانو مسئلې نۀ وې. په
فارس افندي پسې د سړي د رالېږلو او د پادري په ذاتي بګے
کښې د هغۀ د وړلو بنیادي مقصد دا وۀ چې د سلمٰی او د پادري
وراره منصور ترمېنځ کوژدن وکړي

سلمٰی د مالدار پلار یکې یوه لور وه. په هغې د پادري نظر په
دې وجه نۀ وۀ چې ګڼې هغه ښکلې او شریفه وه بلکې په دې چې د
هغې د پلار سره ډېر دولت وۀ او دغه دولت د منصور تقدیر
بدلولے شۀ او د هغۀ نه ئې یو اهم سړے جوړولے شۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرق مذهبي مشران په خپل ښځه ژوند قناعت نه کوي د هغوي هڅه دا وي چې د خپلې کورنۍ تول غړي اعلی رتبې ته ورسوي او د خلکو په اوږو ئې سواره کړي

د بادشاه د تخت میراث د هغهٔ مشر زوي ته پاتې کېږي. خو د مذهبي مشر لوړه رتبه د هغهٔ په ورونو او وریرونو کښې هم سرایت کوي. دغسې د عیسائي پادري. مسلمان امام او برهمن پنډت نه هغه نهنګ جوړ شي چې خپل ښکار په ګنو پنجو کښې نیسي او په بې شماره خولو ئې وینه راکاږي.

د سلمٰی پلار نهٔ غوښتهٔ چې خپله لور ضایع کړي نو ځکه د پادري د پوښتنې په ځواب کښې د هغهٔ د سترګو نه اوښکې لاړې او په خولهٔ ئې هېڅ اونهٔ ونیل.

هر سړے چې د خپلې یکې یوې او په ناز لویه کړې لور نه بېلېږي نو روح ئې په لړزان کېږي.

ځومره چې مور او پلار د زوي په وادهٔ خوشحالېږي نو هم په دغه اندازه د لور په وادهٔ خپه وي ځکه چې د زوي وادهٔ په کورنۍ کښې د یو نوي غړي اضافه کوي او د لور وادهٔ د مور او پلار دپاره د هغې د بایللو معنٰی لري

فارس افندي پادري ته " ښه" وکړهٔ. اګر چې زړه ئې نهٔ غوښتهٔ ځکه چې د پادري وراره هغهٔ ته ښهٔ معلوم وهٔ او دا ورته پته وه چې هغه یو خطرناک. د کرکې وړ، رزیل او بدکاره سړے دے.

په لبنان کښې کهٔ یو عیسایي د پادري خبره اونهٔ مني نو هېچرې هم په عزت کښې نهٔ شي پاتې کېدلے کهٔ څوک د یو مذهبي مشر نه سرغړونه وکړي نو د خلکو د نظره غورزېږي. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې او برجې په مقابله کښې سترګه خامخا ضائع کېږي همدارنګه کوم لاس چې د تورې د ګوزار مخې له راځي هغه پرې کېږي که چېرې فارس افندي د پادري خوښې ته غاړه نه وه ایښودلې نو د سلمٰی به بدنامي شوې وه او د شونډو او ژبو غلاظت به د هغې نوم داغدار کړے وه. د لومبړې په نظر کښې د انګورو هغه غونچکونه تراوه وي کومو ته چې هغه نه رسي.

په دې توګه سلمٰی د تقدیر په پنجه کښې ورغله او د یوې سپکې وینزې په رنګ ئې د مشرقي ښځو غمژن تولګي ته وردننه کړه او د غسې د سپوږمۍ په رڼا روښانه او د ګلونو په بوئې معطره فضا کښې د مینې په سپینو وزرو د الوت نه وروسته د غه سپېڅلے روح په لت (تلک) کښې ونښته.

په خینې هېوادونو کښې د مور او پلار دولت د اولاد د پاره د غم جوړ شي. هغه لوئې او کوتلے صندوق (بکسه) چې مور او پلار په ګډه د خپل دولت د خوندي کولو د پاره په کار راوستے وي، د هغوي د میراث خورو د روحونو د پاره یوه تنګه او تیاره قبد خانه جوړ شي. دینار چې د حده زیات زورور دے او خلک ورته سجدې کوي په شېطان بدل شي او بیا روح ته سزا ورکوي او زړه وژني. سلمٰی د هغه ښځو د جملې نه یوه ثابته شوه چې د مور او پلار د دولت او د چنغول د وږ سترګې ښکار شوي دي که چېرې د هغې پلار دولت مند سړے نه وے نو هغه به نن هم ژوندۍ وه او خوشحاله به وه.

یوه هفته تېره شوه. د سلمٰی مینه زما د تفریح واحده ذریعه وه چې د شپې به ئې زما د پاره د خوشحالۍ سندرې وئیلې او سحر

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نې وختې د دې دپاره راویښولم چې د ژوند په معنی او د فطرت په راز ځان پوه کړم. دا هغه سپېڅلې مینه ده چې حسد نه لري، غني ده او روح ته چېرې هم زیان نه رسوي. دا هغه نزدېوالې دے چې د سړي روح په اطمینان کښې خوشتوي، د محبت هغه لوږه ده چې د قناعت په صورت کښې د سړي روح د سخا نه ډکوي. هغه نزاکت دے چې بې د روح د پارونې نه امېدونه پیدا کوي، زمکه په جنت بدلوي او د ژوند نه یو خوږ او ښائسته خوب جوړوي.

ما چې به کله د سحر د مخې په پټو کښې چکر واهه نو د فطرت په راویښېدو کښې به مې د ابدیت نخښې نخښانې لیدلې او چې کله به د سمندر په غاړه کښېناستم نو د موجونو نه به مې د ابدیت سندرې اورېدې او کله چې به په کوڅو کښې ګرځېدم نو د لارویو په کړو وړو او د زیارې کښو په حرکاتو کښې به راته د ژوند ښائست او د انسانیت دبدبه په نظر راتله.

دغه ورځې د ارواګانو په څېر واوړېدې او د وریځو غوندې ورکې شوې او زما سره د درناکو یادونو نه اخوا نور هېڅ هم پاتې نه شو. هغه سترګې چې ما به وړاندې د سپرلي د ښائست او د ویښېدونکي فطرت نظارې کولې اوس د توپان د غضب او د ژمي د بدبختیو نه اخوا نور هېڅ هم نه ویني. هغه غوږونه چې ما به وړاندې د موجونو سندرې اورېدې اوس صرف د سیلۍ انګولا او د ترو خلاف (برضد) د سمندر د قهر و غضب اوازونه اوري. هغه روح چې د انسان د نه ستړې کېدونکي مجال او د کائنات د شان و شوکت تماشه ئې په خوشحالۍ کوله، د ناکامۍ او ناامیدۍ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ په ليدو په لړزان دے. په دنيا کښې بل هيڅ څيز دومره ښائسته نښتنه لکه څومره چې د مينې ورځې وي او همداړنګه هيڅ څيز دومره تريخ او څوروونکے نښتنه لکه څومره چې د خپګان دغه وېرونکې شپې وي.

کله چې زهٔ د خپل زړهٔ د غوښتنې په مقابل کښې د مزاحمت نه پرېوتم نو د رخصتۍ (چټۍ) په ورځ يو ځل بيا د سلمىٰ کور ته لاړم.

دا کور، چې د ښائست لاسونو ئې عمارت ودرولے وهٔ او د مينې ګوتو ئې رنګ روغن کړے وهٔ، زما دپاره نوے نهٔ وهٔ. دا د روح د عبادت او د زړهٔ د سجدو او دعا غوښتلو ځائې وهٔ. زهٔ چې څنګه باغ ته داخل شوم نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې يو قوت (قوه) ما د دې دنيا نه لېرې ژاکاږي او په يو داسې مقام کښې مې ځائې کوي کوم چې په قدرتي ډول د مبارزې او کړاوونو نه ازاد دے. ما لکه د يو صوفي غوندې چې د قدرت رازونه ورته څرګندېږي، ځان د ګلونو او ونو په مېنځ کښې وليدهٔ. څنګه چې زهٔ د کور دروازې ته ورسېدم نو سلمىٰ مې په نظر شوه چې د ياسمين د بوټي سيورې ته په بېنچ ناسته وه. دا هغه ځائې وهٔ چېرته چې مونږ يوه هفته وړاندې د هغه شپې په وخت کښې ناست وو چې خدائے پاک زما د خوشحالۍ او خپګان د پېل دپاره خوښه کړې وه. زهٔ چې د هغې خوا له ورسېدم نو هغه نهٔ د خپل ځائې نه وخوزېده اونهٔ ئې ماته څهٔ اووئيل. داسې ښکارېده لکه چې هغې ته خپل شپږم حس زما د راتلو خبر ورکړے وهٔ. کله چې زهٔ د هغې خوا ته کښېناستم نو هغې ما ته د لږ ساعت دپاره په غور وکاتهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ئې یو سوړ اسویلی وکړه. خپل مخ ئې بل طرفته وګرځاوه او اسمان ته ئې وکاته. د لږ ساعت د زړه راکښونکې خاموشۍ نه وروسته، هغې بیا زما طرفته مخ راواړاوه. په رپېدونکي لاس ئې زما لاس ونیوه او په کمزوري اواز کښې ئې اووئیل چې "زما ملګریه! ماته وګوره! زما مخ مطالعه کړه! او هغه څه پکښې ولوله کوم چې ته غواړې او زه ئې وئیلې نه شم. زما جانانه. زما وروره ماته وګوره"

ما هغې ته په غور وکاته او اومې لیدل چې هغه سترګې چې یو څو ورځې وړاندې لکه د شونډو خندنۍ وې او لکه د بلبل د وزرو خوزېدلې اوس کوغالو ته وربرېوتې وې او درد او خپګان پکښې غرېدۀ. د هغې مخ چې د غوړېدونکي زینک په مثال وۀ اوس زېړ زېښنلې وۀ. د هغې خوږې شونډې داسې ښکارېدې لکه خزان چې دوه مړاوي ګلاب په خپل ډنډر پرېښودې وي. د هغې سپینه دنګه نرۍ غاړه مخې ته داسې راتیټه شوې وه لکه چې په سر کښې د موجود غم وزن ئې د زغم نه وتے وۀ.

ما د سلمۍ په مخ کښې دا ټول بدلونونه ولیدۀ خو دا زما دپاره داسې وه لکه یوه خغلنده وریځ چې د سپوږمۍ مخ پټ کړي او هغه لاښکلې کړي. یو داسې نظر چې د داخلي خپګان اظهار کوي. کۀ هر څو مره درد بدلے او د المیو نه ډک وي خو بیا هم د مخ ښائست لا زیاتوي. ولې هغه مخ چې د خاموشۍ په ژبه خپل پټ غمونه نۀ بیانوي کۀ رغونه ئې هر څنګه وي خو ښکلے نۀ ښکاري. پیالۍ ته تر هغه وخته زمونږ شونډې نۀ پسخېږي تر څو چې مو د رڼښانه ښیښې نه د شرابو رنګ نۀ وي لیدلے

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمی په دغه ماښام د ژوند د خوږو او ترخو نه ډکه د شرابو پیاله ښکاریده. هغه د مشرقي ښځو یوه نمونه وه، څوک چې تر هغه وخته د مور او پلار کور نهٔ پریږدي تر څو چې نې په خپل ځنځ د خاوند جنغ نهٔ وي ایښودلے، تر هغه وخته د خپلې مور د مینه ناکې غیږې نه نهٔ بېلېږي تر څو چې د غلامۍ په زنځیرونو کښې نهٔ وي تړلې شوې او د خاوند د مور د ناکړدو سره نهٔ وي مخامخ شوې.

ما تر هغه وخته سلمیٰ ته کاتهٔ او د هغې مړاوے روح مې اوریدهٔ چې په ما یو داسې ذهني کېفیت خور شهٔ چې وخت مې ولاړ محسوس کړهٔ او کائنات مې د سترګو نه ورک شهٔ. ما فقط د هغې هغه دوه اوږدې سترګې لیدلې کومو چې ما ته په ځیر ځیر کاتهٔ او صرف د هغې هغه یخ رپیدونکي لاسونه مې محسوسول کومو چې زما لاس نیولے وهٔ.

زهٔ د خپله خوبه د سلمیٰ د ټیټ اواز په دې خبره رابېدار شوم چې " زما جانانه راځه چې د بوږنوونکي راتلونکي وخت د راتلو نه وړاندې هم په دغه وخت خبرې اترې وکړو. زما پلار هم دغه اوس د هغه سړي د لیدو دپاره لاړهٔ چې تر مرګه پورې به زما د ژوند ملګرے وي. زما پلار چې خدائے پاک زما د هستۍ په غرض غوره کړے وهٔ. به د هغه سړي سره لیدل کتل کوي کوم چې دنیا زما د پاتې ژوند دپاره زما د خاوند په ډول خوښ کړے دے. د دې ښار په زړهٔ کښې به هغه مشر سړے، چې زما د ځوانۍ په وخت کښې ئې زما ملګرتیا کړې ده. د هغه ځوان سړي سره ملاقات کوي. کوم چې به په راتلونکي وخت کښې زما ملګرے

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. نن شپه به دوا ړه کورنۍ د وادهٔ ښتته ړ دي. دا به څهٔ ناآشنا او اغیزناک وخت وي؛ تېره هفته هم په دې وخت او هم د دې یاسمین د بوټي لاندې مینې په رومبي ځل زما روح په غېږ کښېږ ونیوهٔ. په داسې حال کښې چې هم په دغه وخت قسمت لګیا وهٔ. زما د ژوند د قیصې رومبے تکے ئې د پادري په مانۍ کښې لیکهٔ. اوس دا وخت زما پلار او زما غوښتونکي زما د وادهٔ د ښتې تابیا کوي. په داسې حال کښې چې زهٔ ستا روح وینم چې داسې په ناقرارۍ سره زما نه چاپېره چورلي لکه یو تږے مارغهٔ چې د اوبو په یوه داسې چینه پېرونه خوري، چې قهرېدلے ښکاري ورته تو پک په لاس ناست وي. دا شپه څومره پیاورې ده! او څومره د رمزنه ډکه ده!"

دا خبرې چې ما واورېدې نو داسې مې محسوس کړه لکه چې د مکملې مایوسۍ تور روح زموږ د مینې په مرۍ په کچه کښې غلے کېدونکے دے. ما هغې ته اوونیل چې "دغه مارغهٔ به تر هغه وخته د دغه چینې دپاسه ګرځي، تر څو چې تندې وژلے نهٔ وي او یا د ښکاري په پنجه کښې ورغلے نهٔ وي."

هغې په خواب کښې اوونیل چې "نه په ما ګرانه! پکار ده چې دا بلبل ژوندے وي او د تیارې د راتلو، د سپرلي د تېرېدو او د دې دنیا د پائې ته رسېدو پورې خپلې سندرې اووائي او تر ابده ئې خولهٔ ونهٔ درېږي. د دې اواز خاموشول نهٔ دي پکار. ځکه چې دهٔ زما زړهٔ له ژوند راوړے دے. د دهٔ ځانګونه باید مات نهٔ شي ځکه چې د دوي حرکت زما د زړهٔ نه تیارې لیرې کوي"

بیا ما په ګونګوسي اوونیل چې " زما ګرانې سلمی دا مارغهٔ تنده د کاره اوباسي او وېره به ئې مړ کړي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې سمدستي په رپېدونکو شونډو خواب راکړه چې "د روح تنده د مادي څيزونو د شرابو نه زياته خوندوره ده. همدارنګه د روح وېره د وجود د تحفظ د احساس نه زياته په زړه پورې ده خو زما جانانه دا مې واوره او په غور ئې واوره چې نن زه د يو داسې نوي ژوند په دروازه کښې ولاړه يم چې ماته ئې هيڅ معلومات نشته. زما مثال د هغه روند سړي دے چې د پرېوتو د وېرې لاس تپوي او ځي. زما د پلار دولت زه د غلامانو په بازار ايښودې يم او دې سړي پلورلې يم. زه نه هغه پېژنم او نه ورسره مينه لرم خو دا زما دپاره لازمي ده چې د هغه سره مينه کول زده کړم. همدارنګه زما دپاره د هغه اطاعت، خدمت او خوشحاله ساتل حتمي دي. زه به هغه له هر هغه څه ورکوم، کوم چې يوه کمزورې ښځه يو زورور سړي له ورکولے شي"

"خو زما جانانه! ته اوس هم ښه په جوبن کښې ئې. ته د ژوند په لار چې د ګلونو قالين ورباندې غوړېدلے دے، اوس هم ښه په ازاد متې ګرځېدے شې. ته اوس هم د زړه په رڼا په دې ګرده نړۍ کښې د ګرځېدو جوګه ئې. ته په خپله خوښه سوچ، خبرې او عمل کولے شې. ته د ژوند په مخ خپل نوم ليکلے شې، ځکه چې سړے ئې. ته د يو بادار (اقا) په ډول ژوند کولے شې ځکه چې ستا د پلار دولت ته د غلامانو په بازار نه ئې ايښودے چې څوک دې وپېرې يا وپلورې. ته د خپلې خوښې د جينۍ سره واده کولے شې او مخکښې د دې نه چې هغه ستا کور ته راشي، هغه په خپل زړه کښې اوسولے شې او بغير د څه مشکل نه ورسره په يو بل باور يقيني کولے شې"

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ساعت خاموشي خوره شوه او بیا سلمی د خپلې خبرې په دوام اووئیل چې "آیا دا هغه وخت راغلے چې ما او تا د یو بل نه په دې غرض بېلوي چې ته د سرې دبدبه خپله کړې او زه د ښځې ذمه وارۍ په سر واخلم؟ آیا هم دا وجه ده چې د بلبلو چغار نه راخېژي. د ګل پاڼې هوا تس نس کړي دي او د شرابو پیالې خپل ارزښت دلاسه ورکړے دے؟ آیا د یاسمین د بوټي لاندې، چېرته چې زما او ستا روحونه یو بل ته غاړه وتي وو، د سپوږۍ په رڼا کښې تېرې کړې زمونږ تولې شپې بېکاره لاړې؟ آیا مونږ د ستورو په لور داسې تېز والوتو چې وزرې مو ستړې شوې او اوس مخ په ښکته د اوبو د ول (ګرداب) په لور راروان یو. راغورځېږو؟ یا آیا مینه هغه وخت اوده وه. څه وخت چې مونږ له راتله او کله چې راویښه شوه نو مونږ له ئې د سزا راکولو فیصله وکړه؟ یا آیا زمونږ روحونو د شپې نرمه هوا په داسې سیلۍ بدله کړه چې مونږ ئې توټې توټې کړو او په دې سیمه ئې لکه د ګرد اوشندلو؟ مونږ نه خو د خپلې وعدې خلاف ورزي کړې ده او نه مو شجر ممنوعه څکلې ده نو بیا په څه ګناه کښې د جنت نه ویستلے کېږو؟ مونږ نه خو د بغاوت منصوبه جوړه کړې ده او نه مو عملي کړې ده نو بیا ولې دوزخ ته لېږلے کېږو؟ نه نه هغه لحظې چې مونږ ئې را یوځائې کړي یو د پېړیو نه زیاتې دي او هغه رڼا چې زمونږ روحونه ئې روښانه کړي دي، د تیارې نه زیاته زوروره ده او که توپان مونږ د سمندر په دې شدله سینه جدا کوي نو څپې به مو په بې شوره ساحل باندې بېرته رایوځائې کړي او که دا ژوند مونږ مړه کړي نو مرګ به مو بېرته د یو بل سره غاړه باسي. د ښځې زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وخت یا موسم سره نه بدلېږي. حتی که د تل دپاره مړ هم شي خو چېرې هم ښځي د مېنځه نه ځي د ښځې زړه د هغه پتمي په مثال وي چې د جنګ په مېدان بدل شوے وي چې د ونو د ښخ نه د وتلو، د ونو د سوزېدلو، د تیږو په وینو د رنګېدلو او په زمکه د هډوکو او کوپړو د کر نه وروسته داسې خاموشه غلے او چپ وي لکه چې هېڅ هم نه وي شوي. ځکه چې سپرلے او خزان په خپل خپل وار راځي او خپل خپل کار کوي

"زما جانانه! اوس به مونږ څه کوو. څنګه به بېلېږو او چېرته به لیدل کتل کوو؟ آیا مینه یو داسې ناآشنا مېلمه وګڼو چې ماښام راغے او سحر په خپله مخه لاړه؟ یا داسې وګڼو چې دا محبت یو خوب وه چې په اودو راغے او په ویښه خپل منطقي انجام ته ورسېده؟ آیا مونږ دا هفته د بې هوشۍ یو ساعت وګڼو چې وروسته پسې هوش خپل ځائې ته راغے؟ زما جانانه! سر اوچت کړه چې زه درته سم وګورم، شونډې پرانیزه چې زه دې اواز واورم زما سره خبرې وکړه. کله چې دا توپان زمونږ د مینې کشتۍ نسکوره کړي نو ته به ما یاده ساتې؟ ته به د شپې په چپه چپتیا کښې زما د وزرو ښکالو اورې؟ زما روح چې ستا د سر دپاسه ځانګونه وهي نو ته به ئې محسوسوې؟ چې زما روح ستا د سر دپاسه ریپېږي نو ته به ئې اورې؟ زما اسوېلي به اورې؟ زما سیوري چې د ماښام د تروږمۍ سره به راځي او د سباوُن د رڼا سره به ډوبېږي، نو تا ته به ښکاري؟ ما ته اووایه زما جانانه! زما سترګو ته د جادوګرې پلوشې د جوړېدو نه وروسته به ته زما د غوږونو دپاره خوږه سندره او د روح دپاره وزرې جوړېږې؟ ما ته اووایه چې ستا نه به څه جوړېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چې دا تکي واوريدل نو زړه مې نرے شۀ او هغې ته مې خواب ورکړۀ چې "زما ګرانې! زۀ به هغه څۀ جوړ ېږم څۀ چې را نه تۀ جوړول غواړې"

بيا هغې اووئيل چې "زۀ غواړم چې تۀ زما سره داسې مينه وکړې لکه څنګه چې شاعر د خپلو غمژنو فکرونو سره کوي. زۀ غواړم چې تۀ ما داسې ياده وساتې لکه يو مسافر چې هغه ولاړ ډنډ ياد ساتي چې د اوبو څښلو په وخت ئې پکښې خپل مخ ليدلے وي. زۀ غواړم چې تۀ ما داسې ياده وساتې لکه چې يوه مور هغه اولاد ياد ساتي چې د رڼا د ليدونه وړاندې د دې دنيا نه تللے وي او زۀ غواړم چې تۀ ما داسې ياده وساتې لکه يو زړۀ سواند ے بادشاه چې هغه قيدي ياد ساتي کوم چې د بخښنې (معافي) د رارسيدو نه وړاندې مړ شوے وي. زۀ غواړم چې تۀ زما ملګرے پاتې شې او زۀ غواړم چې تۀ زما د پلار سره خپل تلۀ راتلۀ جاري وساتې او هغۀ له په خپله تنهايي کښې دلاسه ورکړې ځکه چې زۀ ډيره زر د هغۀ نه روانه يم او بيا به د هغۀ دپاره ناآشنا شم"

ما هغې ته خواب ورکړۀ چې "تا چې څۀ اووئيل زۀ به هم دغسې کوم. د خپل روح نه به ستا د روح دپاره لفافه جوړه کړم. د خپل زړۀ نه به ستا د ښائست دپاره کور جوړ کړم او خپله سينه به ستا د دردونو په خاطر په اديره بدله کړم. زۀ به ستا سره داسې مينه کوم لکه څنګه چې ورشو (وښيانه) د سپرلي سره مينه کوي. ستا په ياد کښې به زما مثال د هغه ګل وي چې د لمر د پلوشو لاندې ژوند کوي. زۀ به ستا سندرې داسې وايم لکه چې د ګرجو د تليو اهنګ (پاڼ پېرې) سندرې وائي. زۀ به ستا د روح ژبه داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورم لکه چې ساحل د څپو قيصه اوري. زۀ به تا د اسې ياده ساتم څنګه چې يو مسافر خپل وطن، يو وږے سرے خوږه دوډۍ، يومعزول بادشاه د خپلې دبدبې ورځې او يو قېدي د خپلې ازادۍ او ارام وختونه ياد ساتي. زۀ به تا داسې ياده ساتم لکه چې يو کړونده ګرے په درمند کښې د غنمو ګېډۍ يادې ساتي او لکه څنګه چې يو شپونکے شنې ورشوګانې او خوږې ويالې يادې ساتي"
سلمٰی په درزېدونکي زړۀ زما خبرې واورېدې او اوئې وئيل چې "سبا له به ربښتيا، د افسانې او د ويښې د خوب شکل ونيسي. کۀ يو مئين د جانان په ځائې د هغۀ خيال ته غاړه وځي او يا يو تږے د خوب په چينه خپله تنده ماتوي نو آيا په دې کښې به د اطمينان ګنجائش وي؟"
ما په خواب کښې اووئيل چې "سبا له به تقدير تا د يوې امن ناکه کورنۍ په مېنځ کښې کښېنوي خو ما به د جنګ او مبارزې دنيا ته واستوي. تۀ به د يو داسې سړي کور ته لاړه شې د چا قسمت چې هغه ستا د ښائست او عصمت په برکت نېک مرغه کړے دے. په داسې حال کښې چې زۀ به د وېرې او کړاوونو ژوند ته پاتې شم. تۀ به د ژوند په دروازه کښې ننه کېږدې او زۀ به د مرګ په ورۀ دننه شم. تاته به هر کلے اووئيلے شي او زۀ به يوازې پاتې شم خو زۀ به د مرګ په سيمه کښې د مينې او عبادت يادګارونه جوړوم. مينه به زما يوازينې تسلي وي. زۀ به مينه د شرابو غوندې څښم او لکه د جامو (کاليو) به ئې اغوندم. سحر وختي به مې مينه د خوبه پاڅوي او ليرې پټمو ته به مې بيائي. د غرمې به مې د ونو سيورې له وړې چېرته چې به زۀ د مرغيو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ځائې د لمر د تاو نه پټېږم. په ماښام کښې به ما تر لمر پرېواتهٔ پورې په دې غرض ايساروي چې د فطرت د خولې نه د ورځې رڼا ته د "مخه ښه" سندره واورم او په اسمان کښې د ګرځېدونکو وريځو تماشه وکړم. د شپې به راسره مينه غاړه غتې کېږي او زهٔ به د هغه جنتي دنيا په تصور کښې اودهٔ کېږم چېرته چې د مئينانو او شاعرانو روحونه اوسېږي. د سپرلي په موسم کښې به د مينې سره څنګ په څنګ د ياسمين او چونيا (بنفشي) په ګلونو کښې ګرځم او د زينک په پيالو کښې به د ژمي د موسم پاتې څاڅکي څښم. په اوړي کښې به د وچو ونو د ګېډيونه بالښتونه جوړوم او د شنو ونو نه به د بستر کار اخلم. شين اسمان به مې چت وي او سپوږمۍ اوستورو ته به په غور غور ګورم.

په خزان کښې به زهٔ او مينه د انګورو باغونو ته ځو، هلته به د انګورو د شيرې د چاڼې خوا ته کښېنو او د انګورو د لوڅوشوو بېلانځو تماشه به کوو او د مرغيو بېرته تلونکي سېلونه به مو د سر دپاسه اوړي. په ژمي کښې به د اور په غاړه کښېنو او زړې قيصې او د لېرې ملکونو تاريخونه به بيانوو. په ځوانۍ کښې به مينه زما استاذ وي، په مېنځني عمر کښې به مې پشتي وي او په پيرۍ کښې به مې د زړهٔ خوشحالي وي. زما ګرانې سلمۍ! مينه به زما د ژوند تر اخيري وخته زما سره وي او د مرګ نه پس به مونږ خدائے پاک بيا را يوځائې کوي"

دا ټولې خبرې زما د زړهٔ نه داسې راوتې لکه د اور لمبې چې د بخارۍ (د دېوال انغرے) نه لمغرې کوي او بيا په ايرو بدلې شي. سلمۍ ژړل او داسې ښکارېده لکه چې اوښکو ئې د شونډو پر ځائې ما له ځواب راکاوهٔ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاله چې مينې وزرې نه وي ور کړې، د ظاهر د ورېښو نه اخوا الوت نه شي کولے او هغه طلسماتي دنيا نه شي ليدلے چېرته چې په دغه خپګان کښې لړلې خوشحاله وخت کښې زما او سلمیٰ روحونه يو ځائې اوسېدل. هغه څوک چې مينې د مريدۍ دپاره نه وي غوره کړې. د مينې اواز ئې تر غوږ نه رسي. دا داستان د دغه قسمه خلکو دپاره نه دے. حتیٰ که هغوي د دې پاڼو په معنیٰ پوه هم شي خو بيا هم د دې جوګه کېدے نه شي چې په هغه تتو اشارو ورسي کومو ته چې د لفظونو جامه نه ده اغوستولې شوې او د کاغذ په مخ نه دي ثبت شوي خو څه به هغه سړے وي چې د مينې د پيالې د شرابو نه ئې ګوټ نه وي کړے او څه به هغه روح وي چې د هغه ګرجې د روښانه ممبر په وړاندې په احترام نه وي ودرېدلے، د کوم فرش چې د ښځو او نرانو د زړونو او چت د خوبونو د پوښلي سائبان نه جوړ دے. هغه به څه ګل وي چې په پاڼو ئې د سباؤن پرخه نه وي پرېوتې. هغه به څه وياله وي چې سمندر ته د تلو نه وړاندې ئې خپله لاره ورکه کړې وي.

سلمیٰ خپل مخ د اسمان په لور وګرځاوۀ او ستورو ته ئې په غور غور وکاتۀ. هغې خپل لاسونه خوارۀ کړل، سترګې ئې پوره وا شوې او شونډې ئې ورپېدې. د هغې په زېړ مخ د خپګان، بې وسۍ، نااميدۍ او درد نخښې نخښانې په ډاګه ښکارېدې "اے خدايه! ښځو څه چل کړے دے چې ته ورباندې قهرېدلے ئې؟ هغوي کومه ګناه کړې ده چې تا د دې سزا ورږ ګرځولې دي؟ هغوي دې په کوم جرم کښې د دې ابدي سزا سره مخ کړې دي؟! اے خدايه! ته زورور او زۀ ناتوانه، زۀ دې ولې په درد اخته کړې يم. تۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوئي هم ئې او په ټول ژوره هم او زما حیثیت د یو وړوکي او کمزوري مخلوق دے چې ستا د تخت په وړاندې تغرېږي تا زۀ ولې د پښو لاندې چقولې یم؟ ستا مثال د توپان دے او زۀ دا سې یم لکه دوړه. تا زۀ ولې په یخه زمکه راچولې یم؟ تۀ زورور ئې او زۀ بې وسه. تۀ زما سره ولې په جنګ ئې؟ تۀ پام لرونکے ئې او زۀ احتیاطي یمه. تۀ ولې زما په بربادۍ پسې شوے ئې؟ تا د ښځې په زړۀ کښې د مینې ډک زړۀ ایښودے دے نو بیا ئې ولې د مینې په لاس نیست نابود کوې؟ تۀ هغه په خپل ښي لاس را اوچته وې او په کیڼ لاس ئې ژورې ته غورځوې او هغې ته دا پته هم نشته چې دا ولې؟ تۀ هم د هغې په خولۀ کښې د ژوند ساه پوک وهې او هم ئې په زړۀ کښې د مرګ تخم نولې. هم ورته د خوشحالۍ لار په ګوته کوې او هم ئې د خفګان په سړک بیائې. تا د هغې په خولۀ کښې د خوشحالۍ سندره ایښودې ده خو شونډې دې ورلـه د خفګان او ژبه د زړې عذاب په تار ګنډلې ده. تا د خپل رمز په ګوتو د هغې په زخمونو پټۍ ایښودې دي او هم په خپلو لاسو دې د هغې د خوشالیو نه چاپېره د درد ویره خوره کړې ده. د هغې په بستر کښې دې خوشحالي او سکون پټ کړۀ خو خوا ته دې ورته خنداڼ او وېره ودرول. په خپلـه خوښـه دې د هغـې پـه زړۀ کـښې محبت وتښتاوۀ او بیا دې د هغې د محبت نه شرم پیدا کړۀ. په خپله خوښه دې هغې ته د تخلیق ښائست وښودۀ خو د ښائست سره د هغې مینه یوه هیبتناکه لوړه جوړه شوه. تۀ هغې ته د ژوند اوبۀ د مرګ په پیاله کښې او د مرګ زهر د ژوند په کنډولي کښې ورکوې. تۀ هغه په اوښکو پاکوې او هم په دغه اوښکو کښې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ژوند لاهو کوې. اے خدايه! تا د مينې په ګوتو زما سترګې پرانستې او هم په مينه دې ړنده کړم. تا په خپلو شونډو ښکُل کړم او هم په خپلو ګلکو لاسونو دې ووهلم. تا زما په زړه کښې سپين ګلاب کرلے دے خو چاپېره دې ترې د ازغيو شپول کړے دے. تا زما موجوده مهال د يو داسې ځوان سره تړلے دے چې زهٔ ورسره مينه لرم خو زما ژوند دې د يو داسې سړي سره غوټه کړے دے چې د هغهٔ وجود زما دپاره ناآشنا دے نو اے خدايه! تهٔ اوس دومره توان راکړه چې په دې سخت امتحان کښې پاتې رانهٔ شم او تر مرګه پورې ربښتينې او سپېڅلې پاتې شم. اے خدايه! تهٔ چې څهٔ غواړې هغه کېږي.

PUKHTO.NET

خاموشي په يو جوړ خوره وه. سلمى ښکته کاتهٔ، زېړه او ناتوانه ښکارېده. د هغې لاسونه ښکته راپرېوتل او سر ئې مخې خوا ته راکوږ شهٔ او ماته داسې ښکاره شوه لکه توپان چې د ونې يو ښاخ رامات کړي او د وچېدو او بالاخره ببخي ختمېدو دپاره په زمکه پرېوځي.

ما د هغې يخ لاس ونيوهٔ او ښکل مې کړهٔ خو کله چې مې هغې له د دلاسې ورکولو نيت وکړهٔ نو د هغې نه زيات مې خپل ځان د داډ محتاج محسوس کړهٔ. زهٔ زمونږ د بدې ورځې په سوچ او د خپل زړهٔ د درزا په شور کښې غلے پاتې شوم. د دې نه پس نهٔ ما څهٔ اوونئيل او نهٔ هغې.

د حده وتے عذاب تل ګونګے وي او ځکه مونږ غلي کښېناستو. داسې کاڼي رانه جوړ شو لکه د ماربلو ستنې چې د زلزلې د شګو لاندې پټې شي. نهٔ ما هغه اورېدل غوښتل او نهٔ هغې زهٔ. ځکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وۀ او مونږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د موم‌بتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندې وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي. هسک سپېدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غونډې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي. هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د هر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه دردېدلي غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نۀ لري. هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ) وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زمونږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ

مونږ راپاڅېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اووئيل خو مينه او نااميدي زمونږ په مېنځ کښې لکه د دوو اروا‌ګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د زړونو تارونه کمزوري شوي وو او تش د ساه په اخستو ئې هم د شلېدو وېره وه

دا د نيمې شپې مهال وه او موږ ليدل چې سپوږمۍ د سنين د غرۀ د شا نه راوختنه او د ستورو په مېنځ کښې داسې ښکارېده لکه د مړي مخ چې په کفن کښې د مومبتو د تتو رڼاګانو په مېنځ کښې ښکاري او لبنان داسې ښکارېدۀ لکه يو بوډا سړے چې ملا ئې د زړښت دلاسه راټيټه شوې وي او سترګې ئې د بې خوبۍ بندر وي. د تيارو ننداره کوي او د سباؤن په انتظار وي يا لکه يو بادشاه چې د خپل محل د کنډر د پاسه د خپل تخت په ايرو ناست وي

غرونه، ونې او سيندونه د وختونو او موسمونو د بدلون سره خپل شکل داسې بدلوي لکه چې سړے د خپلو تجربو او جذبو سره بدلېږي. هسک سپيدار د ورځې په رڼا کښې لکه د ناوې غوندې ښکاري خو په ماښام کښې د لوګي د يوې ستنې شکل اختيار کړي. هغه لوئې ګټ چې د غرمې په وخت کښې د هر زورور او مغروره ښکاري. د شپې په مهال کښې د هغه درد بدلي غريب سړي په مثال شي چې د لاندې زمکې او پاس اسمان نه اخوا نور هېڅ هم نه لري. هغه وياله چې سحر ځلانده وي او د ابديت سندرې وائي، په ماښام کښې د اوښکو په رود بدله شي او داسې ژړا شروع کړي لکه يوه مور چې د خپل مړ بچي په سر وير کوي او هغه لبنان چې يوه هفته اوونۍ) وړاندې چې سپوږمۍ پوره وه او زموږ روحونه خوشحاله وو. د لوئې شان و شوکت لرونکے وۀ، په دغه شپه غمژن او بې رونقه ښکارېدۀ

موږ راپاڅېدو او يو بل ته مو په مخه ښه اووئيل خو مينه او نااميدي زموږ په مېنځ کښې لکه د دوو اروا ګانو ودرېدل. يوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د غاړو نه په خپلو ګوتو خپلې وزرې تاوهلې، يوې ژړل او بلې پټ پټ خندل.

کله چې ما د سلمیٰ لاس ونيوۀ او خپلو شونډو له مې يوړۀ نو هغه ماته رانژدې شوه او زما تندے ئې ښکل کړۀ. بيا د لرګي په بېنچ ورپرېوته، هغې سترګې پټې کړې او د ځان سره ئې په ټيټ اواز اووئيل چې "اے لويه خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پېوند کړه."

ما چې سلمیٰ په باغ کښې پرېښوده نو داسې مې محسوسه کړه لکه چې زما په حسونو باندې داسې پرده خوره شوې وي لکه چې د يو لوئې ډنډ مخ په لړه کښې پټ وي.

د ونو ښائست د سپوږمۍ رڼا، ژوره خاموشي زما خواته هر څيز خوفناک او بدرنګه ښکارېدۀ. هغه رښتينې رڼا چې ما ته ئې د کائناتو حسن او معجزه راښودلې وو. د اور په يو داسې شغله بدله شوه چې زما زړۀ ئې داغ کړۀ او د هغه ابدي ساز نه چې زۀ ئې د اورېدو بلد وم. يو داسې شور جوړ شۀ چې د زمري د غرمبا نه زيات وېرونکے وۀ.

زۀ خپلې کوټې ته راورسېدم او لکه د ښکارې ويشتلې ژوبلې مرغۍ په خپل کټ کښې پرېوتم. په ذهن کښې مې د سلمیٰ دا تکي ګرځېدل چې "اے خدايه! په ما رحم وکړه او زما مات ځانګونه پېوند کړه."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د تخت په وړاندې

نن سبا د وادهٔ نه داسې توقې جوړې شوې دي چې بندوبست ئې د ځوانانو او د هغوي د مور او پلار په لاس کښې دے. په زياتو هيوادونو کښې د ځوانانو لاس برپاتې شي او مور او پلار پاتې راشي. ښځې ذات ته د تجارت د مال په نظر کتلے شي چې پلورل کېږي او د يو کور نه بل کور ته وړلے شي. د وخت د تېرېدو سره د هغې ښائست ختم شي او په يو تيارهٔ ګوټ کښې لکه د فرنيچر د يو زوړ توکي وغور ځولے شي

جديد تمدن ښځې له يو څهٔ پوهه ورکړې ده خو د نارينهٔ او ورستر ګتوب د کبله ئې د هغې درد لا زيات کړے دے. د پرون ښځه يوه خوشحاله مېرمن وه خو د نن ښځهٔ يوه غمژنه معشوقه (Mistress) ده. په تېر وخت کښې هغه په پټو سترګو په رڼا کښې ګرځېده او اوس په غړېدلو سترګو په تيارهٔ کښې ګرځي. هغه په خپله بې سوادۍ کښې ښائسته، په سادګۍ کښې سپېڅلې او د خپلې کمزورۍ باوجود زوروره وه. نن هغه خپلې زيرکۍ بدرنګه او خپلې پوهې سطحې او بې زړهٔ کړې ده. داسې ورځ به هم چېرې راشي چې په ښځه کښې ښائست، پوهه، زيرکي او سپېڅلتيا، د وجود کمزوري او د روح زوروړتيا په ګډه وجود ولري!

زهٔ په هغه خلکو کښې شمار يم څوک چې دا عقيده لري چې روحاني وده د انساني ژوند د تګ لاره ده خو تکامل ته رسېدل ئې د قلارې او زړهٔ چاودون کار دے. کهٔ چېرې ښځه يو خوا مخ په بره

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپي او بل خوا مېخ په ښکته راغوړځېږي نو د دې وجه دا ده چې چېرته هم د غرۀ سرته شړله لاړ تلي وي نو هلته د غلو کمينګاهونه او د شرمښانو تاڼوبي هم ارو مرو موجود وي

دا ناآشنا نسل د بېدارۍ او خوب تر مېنځ ژوند کوي. د دۀ په لاس کښې د تېر وخت خاوره هم ده او د راتلونکي وخت تخم هم خو بيا هم په هر ښار کښې مونږ يوه ښځه نيمه داسې وينو چې د راتلونکي وخت نمونه ورته وئيلے شو.

د بېروت په ښار کښې سلمیٰ کرامي د راتلونکي وخت د مشرقي ښځو يوه نمونه وه خو د نورو ډېرو هغه کسانو غوندې، څوک چې د خپل وخت نه وړاندې پېدا وي، هغه هم د موجوده وخت ښکار شوه او د مېدان بايللو خلکو په ډله کښې داسې روانه شوه لکه د درياب څپه چې ګل د خپل ډنډر نه وشوکوي او لاهو ئې کړي.

منصور او سلمیٰ وادۀ وکړۀ او د ښار په هغه خائې کښې په يوه ښکلې بنګله کښې دېره شو چېرته چې ټول شتمن او د حېثيت خاوندان اوسېږي. فارس افندي د خپل خوشي کور په باغ او بڼ کښې داسې يوازې پاتې شۀ لکه چې يو شپونکے د خپل کنډک په مېنځ کښې يوازې ژوند تېروي

د وادۀ ورځې او خوشحاله شپې تېرې شوې خو هنې مون د خپګان د ترخو وختونو يادونه داسې پرېښودل لکه چې جنګ په مېدان کښې کوپړۍ اومړۀ هډوکي پرېښږدي. د مشرقي ودونو دستورې د ځوانانو او پېغلو زړونه دې موقعې ته پسخوي خو د وادۀ پائې شايد دغه زړونه لکه د ژرندې د پل د سمندر ببخ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغورځوي. د دوي د غه خوشحالي د ښځو د هغه خاپونو په مثال وي چې د شګو دپاسه جوړ شوي وي او صرف تر هغه وخته موجود وي تر څو چې څپو وران کړي نه وي

سپړلے تېر شو او همدارنګه اوړے او منے هم ورپسي واوړېدل خو زما مينه د سلمۍ سره ورځ په ورځ زياتېده. عن چې په يو بې زبانه عبارت بدله شوه او يو داسې احساس ترې جوړ شو کوم چې يو يتيم په جنت کښې د خپلې مور د روح په حواله لري. زما د ارمان نه يو روند خپګان جوړ شو چې د خپل ځان نه اخوا ورته نور هېڅ هم په نظر نه راتلو او هغه جذبه چې زما د سترګو نه به ئې اوښکې راکښلې، په يوه داسې سرګرداني بدله شوه چې زما د زړه ويني ئې څښلې او زما د محبت اسوېلے د سلمۍ او د هغې د خاوند دپاره د راحتونو په دعا بدل شو. زما اميدونه او دعاګانې بې ځايه وې ځکه چې د سلمۍ غمژني يو داخلي رنځ وو چې علاج ئې صرف مرګ کولے شو

منصور داسې سړے وو چې د ژوند هره عياشي ئې په اسانه کولے شوه خو بيا هم هغه قانع نه وو او په بوده پسې وو. د سلمۍ سره د وادو نه وروسته هغه د هغې د پلار تنهايي ته هېڅ توجه ورنه کړه او د هغه د دولت د ميراث حاصلولو دپاره د هغه مرګ ته لېواله وو

د منصور کردار د هغه د تره کردار ته ورته وو. په دواړو کښې بس دومره قدرې فرق وو چې پادري چې څه غوښتل هغه ئې د مذهبي قبا او د غاړې د طلايي صليب لاندې په پټه حاصل کړل. په داسې حال کښې چې ورارو ئې هر څه په ډاګه وکړل. پادري په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سحر کېښې ګرجي ته تلو او پاتې ورځ ئې د کونډو، يتيمانو او ساده خلکو په لوټلو کښې تېرولـه خو منصور ورځې د جنسي تندې د ماتولو په لټون کښې تېرولې. د اتوار په ورځ پادري د انجيل مقدس تبليغ کاوه خو په نورو ورځو کښې ئې خپل ژوند په عملي توګه د دغه تبليغ مطابق نه تېراوه او د خواوشا علاقې په سياسي سازشونو کښې به بوخت وه او منصور د خپل ترهٔ د لوړ مقام په استفاده هر هغه چاته د سياسي ګټې رسولو دنده کوله چا چې مناسب رشوت ورکولے شه.

پادري هغه غل وه چې د شپې په تيارهٔ کښې ئې ځان پټ کړے وه. حال دا چې منصور هغه تېګ وه چې د ورځې په رڼا کښې هسکه غاړه ګرځېده. دا يو حقيقت دے چې مشرقي قومونه هم په دغسې شرمښانو او قصابانو باور کوي. ځکه چې د خپل ورېسترګتوب د کبله د هغوي هېوادونه تباه کوي او کونډيان ئې په بې دردئ سره چقوي.

زهٔ دا پاڼې د غريبو قومونو د غدارانو په تذکره ولې ډکوم. زهٔ دا ځائې د هغهٔ غمژنې ښځې قيصې له ولې نهٔ ورکوم چې زړهٔ ئې مات شوے وهٔ؟ زهٔ مظلوم خلک ولې ژاړم. خپلې اوښکې د هغه کمزورې ښځې په ياد کښې ولې نهٔ تويوم. د چا ژوند چې د مرګ لاس تروړلے دے؟

خو زما خوږو لوستونکو! ولې تاسو ته پته نشته چې دغسې ښځه د هغه قوم په مثال وي چې پادريانو او واکدارانو په خپله پنجه کښې نيولې وي؟ تاسو په دې يقين نهٔ ساتئ چې هغه نيمګړې مينه کومه چې يوه ښځه قبر ته راکاږي، د هغه نااميدئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مثال ده چې د ځمکې په خلکو کښې نفوذ کوي؟ د يو قوم د پاره د يوې ښځې اهميت هم دومره دے، څومره چې د ډېوې د پاره د رڼا بللے شي. کۀ چېرې په ډېوه کښې تېل کم وي نو آيا رڼا به ئې تته نۀ وي؟

منبے تېر شۀ او ژمي ته د لار پاکولو د پاره سيلۍ د ونو زېړې پاڼې والوزولې او بالاخره ژمے د خپلو نعرو سورو سره راورسېدۀ. زۀ لاهغسې د بېروت په ښار کښې پروت وم. د خپلو هغه خوبونو نه سېوا راسره نور هېڅوک نۀ وو کومو چې به زما روح اسمان ته خېژاوۀ او بيا به ئې د ځمکې په سينه کښې ژور ښخاوۀ.

دردمند روح په تنهايۍ کښې يو څۀ ارام مومي او نور خلک د تنهايۍ نه داسې وېرېږي لکه زخمي هوسۍ چې د رمې نه بېله شي او تر هغې په غار کښې اوسي تر څو چې روغه يا مړه شي.

يوه ورځ ماته پته ولګېده چې فارس افندي ناروغه دے. زۀ د خپل تنها کور نه د هغۀ کور ته روان شوم. دا ځل د بګيو د کړپ کړوپ نه د ځان ژغورلو په خاطر زۀ په يوه نوې شاړه لار، چې د زېتون د ونو په مېنځ کښې تللې وه، لاړم.

زۀ چې د دې بوډا سړي کور ته ورغلم نو هغه په کټ کښې رنګ الوتے بې مجاله پروت وۀ. د هغۀ سترګې کوغالو ته داسې ورېرېوتې وې لکه دوه ژورې تيارۀ سيمې چې د درد مغلو وهلې وي. هغه مسکا چې د هغۀ د مخ نور وۀ د درد او زړۀ چاودون په موتي کښې ورغلې وه او د هغۀ د نرمو لاسونو هډوکي داسې وو لکه د سيلۍ د توپان په وړاندې رپېدونکي لوڅ ښاخونه. زۀ چې د هغۀ خواله ورغلم او د روغ جوړ تپوس مې ترې وکړۀ نو هغۀ خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيږ مخ ماته راوګرځاوه، په رپېدونکو شونډو ئې مسکا خوره شوه او په ټيټ اواز ئې اووئيل چې "زويه! دغه بلې کوټې ته لاړ شه، سلمٰى له دلاسه ورکړه او رائې وله چې زما د کټ په څنګ کښې کښېني".

زه چې پيوست کوټې ته ورغلم نو سلمٰى په يو ديوان ملاسته وه په لاسونو ئې سر پټ کړے وه او مخ ئې د دې دپاره په بالښت کښې دننه کړے وه چې پلار ئې اواز وانه وري. زه ورو ورو خواله ورغلم او د هغې نوم مې په داسې اواز کښې واخستو چې د ګونګوسې نه زيات اسوېلې ته نزدې وه. هغه داسې په ويره راپورته شوه لکه په يو خوفناک خوب کښې چې ئې خلل راغلے وي. کښېناسته او ماته ئې داسې په يو جوړ وکاتو لکه چې په زړه کښې ئې دا شک ګرځيده چې زه ژوندے وجود يم او که اروا. د هغه ژورې خاموشۍ نه وروسته چې مونږ دواړه ئې د يادونو په وزرو هغه وخت له يوړو کله چې مونږ د مينې په شرابو نشه وو. سلمٰى خپلې اوښکې وچې کړې او اوئې وئيل چې "ته ګوره، وخت مونږ څنګه بدل کړي يو! ته ګوره وخت څنګه زمونږ د ژوند لارې بدلې کړې دي او مونږ ئې په دې کنډرو باندې پرېښي يو. هم په دې ځائې کښې سپرلې مونږ د مينې په تار تړلي وو او نن ئې هم دلته د مرګ د تخت په وړاندې يو ځائې کښېنودي يو. هغه سپرلي خومره ښکلي وو او دا ژمے خومره بدرنګه دے."

د دې وېنا سره هغې بيا خپل مخ په لاسونو پټ کړه. داسې ښکارېده لکه چې د تېر وخت د هغه منظر نه ښترګې پټوي کوم چې د هغې مخې ته ولاړ وه. ما د هغې په سر لاس کېښودو او ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې اووئیل چې" راځه سلمیٰ راځه چې د دې توپان په وړاندې لکه د کوټلو منارو کلک ودرېږو. راځه چې لکه د نرانو سپایانو په ویښتلې سینه د دښمن د وسلې مقابله وکړو. کۀ چېرې ووژلے شو نو شهیدان به شو او کۀ چېرې دا جنګ مو وګټۀ نو د اتلانو ژوند به بیا مومو. په خاموشۍ کښې د پناه اخستو نه دا غوره ده چې سړے د لارې د خنډانو او ستونځو مقابله په نره وکړي. هغه پتنګ چې د ډیوې نه تاوېږي او مړ شي د هغه موږک نه ښۀ دے چې په تیارۀ سوړه کښې ژوند کوي. راځه سلمیٰ چې په دې شډله لار د زړۀ د تله روان شو او خپلې سترګې په دې غرض د اسمان په لور ونیسو چې په تږو او جاړو کښې کوېږې او ماران نۀ وینو. کۀ چېرې وېره مو په نیمه لار کښې ودروي نو د شپې اوازونه به پېغور راکوي خو کۀ چېرې په نره د غرۀ سر ته ورسو نو د جنتي روحونو سره به د خوشحالۍ او برې په سندرو کښې شریک شو. سلمیٰ خپګان مۀ کوه، اوښکې وچې کړه او د مخ نه دې د خواشینۍ پرده لېرې کړه او راپاځه چې ورشو او ستا د پلار د کټ څنګ ته کښېنو، ځکه چې د هغۀ ژوند ستا په ژوند تکیه لري او کۀ د رنځ څۀ دارو ئې شته نو هغه ستا خنداده".

هغې ماته په زړۀ سواندي او مینه ناک نظر وکاتۀ او اوئې وئیل چې "آیا تۀ ماته د لاسه راکوې په داسې حال کښې چې تا ته پخپله د ډاډګېرنې ضرورت دے. آیا یو وږے سړے خپله ډوډۍ بل وږي له ورکولے شي. یا ایا یو رنځور خپل هغه دارو بل رنځور له ورکولے شي په کومو چې هغه پخپله ژوندے وي" هغه راپاڅېده او په زوړند سر زما سره د دغه مشر سړي کوټې ته لاړه. مونږ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغهٔ د کټ په څنګ کښې کښېناستو. د دې دپاره چې د پلار نظر وربانديې خوږ شي. سلمیٰ خان مسکی، مسکی کړهٔ د هغې پلار هم دا غوښتهٔ چې هغې ته نسبتاً ښهٔ او قوي په نظر راشي خو بيا هم پلار او لور د يو بل د درد نه خبر وو او د يو بل بې اوازه اسويلي ئې اورېدل. هغوي دواړه دوه داسې مساوي قوتونه وو چې يو بل ئې په چپه خولهٔ د مېنځه وړهٔ. د پلار زړهٔ د خپلې لور د غمه شين وهٔ، هغوي دوه هغه پاک روحونه وو چې په مينه او مرګ يو بل ته غاړه وتل. يو روان وهٔ او بل د غمه سرګردان وهٔ او زهٔ پخپله د خپل ناقلاره زړهٔ سره د هغوي په مېنځ کښې ولاړ وم. مونږ درې کسان وو چې تقدير را يو ځائې کړي هم وو او اوړهٔ اوړهٔ کړي هم. يو دغه مشر سړے وهٔ چې مثال ئې د سېلاب وړي انګړ وهٔ، يوه دغه ځوانه ښځه وه چې د يو داسې زېنګ په مثال وه چې سر ئې په تېرهٔ لور رېبلے شوے وهٔ او بل دا ځوان سړے چې د يو داسې نازک نوي راختلي بوټي په مثال وهٔ چې د واورو د لاسه راتيټ شوے وي. په اصل کښې مونږ ټول د تقدير په لاس کښې د لوبو ګوډاګي وو.

فارس افندي ورو ورو وخوزېدهٔ، خپل ناتوانه لاسونه ئې د سلمیٰ په لور اوږدهٔ کړل او په مينه ناک او نرم اواز ئې اووئيل چې " ما ښهٔ پوره ژوند کړے دے او د ژوند د موسمونو د مېوو نه مې خوند اخستے دے. ما د ژوند ټولې مرحلې د فکري هم آهنګۍ سره تېرې کړې دي. کله چې تهٔ د درېو کالو وې نو ستا مور مړه شوه او تهٔ ئې زما په غولي، کښې يوه قيمتي خزانه پرېښودې. تهٔ ورو ورو زما د نظر لاندې لوئېدې او په مخ کښې دې د مور د کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړو اثار داسې رابښکاره کېدل لکه چې د اوبو په ډنډ کښې ستورې ښکاري. ستا کردار، ذهانت او ښائست حتیٰ چې د خبرو او ناستې پاستې انداز هم مور ته تللې دے. ته زما د ژوند بوازینې تسلي وې ځکه چې ستا په کردار او ګفتار کښې د مور عکس وۀ. زۀ اوس بوډا شوے یم او زما دپاره صرف یو ځائې پاتې دے چې هغه د مرګ د نرمو وزرو د مېنځ نه عبارت دے. زما خوږې لورې! خپه کېږه مۀ. ما له مرګ دومره مهلت راکړۀ چې تۀ مې د یوې وادۀ شوې ښځې په رنګ کښې ولېدې، خوشحاله اوسه ځکه چې زۀ به د مرګ نه پس هم ستا په شکل کښې ژوندے یم. زۀ کۀ نن ستا نه بېل شم نو دا به د سبا یا بل سبا په نسبت څۀ خاص فرق نۀ اچوي، ځکه چې زمونږ د ژوند ورځې لکه د خزان د پاڼو غوندې روانې دي، ختمېږي زما د مرګ ساعت ډېر په تېزۍ راروان دے او زما روح دې ته لېوالہ دے چې ستا د مور د روح سره یو ځائې شي"

هغۀ چې کله په مینه او خوږ انداز کښې دا خبرې کولې نو مخ ئې روڼ وۀ. بیا ئې لاس د بالښت لاندې دننه کړۀ او یو تصویر ئې راواخست چې د سرو زرو په چوکاټ کښې بند وۀ. دې وړوکي تصویر ته ئې کتل او اوئې وئیل چې" راشه سلمیٰ راشه خپله مور په دې تصویر کښې اووینه!"

سلمیٰ خپلې اوښکې وچې کړې. ډېر ساعت په خیر خیر د کتلو نه وروسته ئې دغه تصویر بیا بیا ښکل کړۀ او چغې ئې کړې" اے زما ګرانې مورې، اے مورې!" بیا هغې خپلې رېبدونکې شونډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تصویر داسې ښکېنو دي لکه چې خپل روح ئې ورته وراړول غوښتل.

"مور" د انسان په شونډو د ټولو نه ښکلے ټکے دے او "اے موري" د ټولو نه ښکلے غږ دے. دا داسې ټکے دے چې د مينې او امید نه ډک دے، خوږ دے، زړه سواند ے دے او د زړه له تله راخيژي. "مور" هر هر څه دي هغه په غم کښې تسلي ده، په خپګان کښې امید دے او په ناتوانۍ کښې توان دے. هغه د مينې، شفقت، خواخوږۍ، همدردۍ او بخښنې سرچينه ده. څوک چې بې موره شي هغه د هغه پاک روح نه محروم شي چې هغه په تواتر سره خوشحاله ساتي او په ښغه لاړ ئې بيايي.

په دې دنيا کښې هر يو څيز د مور غوښتنه کوي. لمر د زمکې مور دے چې دې ته د تودوخې خوراک ورکوي او تر هغه وخته د کائنات نه نه بهر کېږي، تر څو چې ئې دا د سمندر په سندرو ، د مرغيو او چينو په ثناء اوده کړې نه وي او دا زمکه د ونو او ګلونو مور ده. دا هغوي پېدا کوي. پالنه ئې کوي او بيا ئې د ټي نه پرېکوي. ونې او ګلونه بيا په خپل وار د خپلو مېوو او تخمونو مېندې جوړېږي او هغه مور چې د موجوداتو اصلي نمونه ده، ابدي روح دے چې د ښائست او مينې نه ډک دے.

د سلمٰی مور د هغې د خپارو په وخت کښې مړه وه نو څکه ورسره هغه بلده نه وه خو چې کله ئې تصوير وليده نو چغې ئې کړې چې "اے موري!" دا ټکے " مور" زمونږ په زړونو کښې پټ وي خو چې کله ودرد هېرو يا خوشحاله شو نو زمونږ شونډو له داسې راشي لکه د ګلاب د زړه نه چې خوشبوئي رابهر کېږي او د پاکې او لوګړنې هوا سره ګډېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمیٰ د مور تصویر ته په ځیر ځیر کاته او د پلار د کټ په څنګ کښې د راپرېوتو تر وخته پورې ئې بیا بیا ښکلاوه.

دې بوډا سرې خپل دواړه لاسونه د هغې په سر کېښودل او اوئې وئیل چې "زما لورې! ما تا ته د کاغذ په مخ ستا د مور تصویر وښودهٔ. اوس زهٔ غواړم چې تا ته د هغې خبرې واوروم".

هغې خپل سر داسې راپورته کړهٔ لکه د مرغۍ بچې چې په ځاله کې د مور د وزرو په محسوسولو سرونه را اوچتوي او هغهٔ ته متوجه شوه.

فارس افندي اووئیل چې "تهٔ دې د مور په خوا پورې وې چې د هغې پلار مړ شهٔ، هغې ډېر وژړل او کریکې ئې ووهلې خو بیا هم عقلمنده او صبرناکه وه څنګه چې ئې پلار ښخ شهٔ نو هغه هم په دې کوټه کښې زما خواته کښېناسته. زما لاس ئې ونیوهٔ او اوئې وئیل چې "فارسه! زما پلار مړ شهٔ او اوس په دې دنیا کښې تهٔ زما یوازینی تسلي پاتې ئې. د زړهٔ محبتونه داسې تقسیم وي لکه د نښتر د ونې ښاخونه. کهٔ څېرې د دې ونې یو ښاخ پرېوځي نو زیان ورته رسي خو بېخي د مېنځه نهٔ ځي. دا ونه بیا خپل ټول خوراک دغه بل پاتې ښاخ ته ورکوي. تر څو چې ښهٔ وده وکړي او دغه خالي ځائې ډک کړي. دا هغه خبرې وې چې ستا مور ماته د خپل پلار په مرګ کړې وې او کله چې مرګ زما وجود د خپل ارام ځائې ته یوسي او روح مې خدائے ته وسپاري نو تهٔ هم دغسې اووایه".

سلمیٰ په مات زړهٔ په ژړا کښې ځواب ورکړهٔ چې "کله چې زما د مور پلار مړ شهٔ نو تهٔ د هغهٔ پر ځائې ودرېدې خو کله چې تهٔ لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، نوستا پر ځائي به څوک ودرېږي؟ هغه د يو ښتيني او مينه ناک خاوند په اسره پاتې شوه. د هغې د تسلۍ دپاره د هغې ماشومه لور موجوده وه خوته چې لاړ شي نو زما د تسلۍ دپاره به څۀ پاتې شي؟ تۀ زما مور هم وې، پلار هم او د ځوانۍ ملګرے هم"

د دې وېنا سره هغې ماته مخ راوګرځاوۀ. زما د جامو پلو ئې ونيوۀ او اوئې وئيل چې " دا هغه يوازينے سړے دے چې ستا د تلو نه وروسته زما دوست ثابتېدے شۀ خو چې هغه پخپله په بده ورځ دے نو ما له به څۀ تسلي راکړي. يو مات زړۀ په يو نااميده روح کښې څنګه ډاډ موندلے شي. نۀ خو يوې غمژنې ښځې ته د خپل ګاونډي په غمژنۍ ارام راځي او نۀ يوه مرغۍ په ماتو ځانګونو الوت کولے شي. دے زما د روح دوست دے خو ما د وړاندې نه د دۀ په سر يو دروند پېټے اېښودے دے او په خپلو اوښکو مې د دۀ سترګې داسې رنځورې کړې دي چې بې له تيارې ورته نور هېڅ هم په نظر نۀ راځي. دے زما داسې ورور دے چې زۀ ورسره د زړۀ له تله مينه لرم خو دے هم لکه د نورو وروڼو زما سره صرف زما په دردونو کښې شريکېدے شي او زما په اوښکو توېولو کښې زما سره لاس کولے شي".

د سلمٰی دا تکي زما په زړۀ لکه د تورې ولګېدل او ما داسې محسوسه کړه لکه چې نور زغم به اونۀ کړے شم. دغه مشر سړي د هغې خبرې په مړ زړۀ اورېدې او داسې ربېدۀ لکه د ډېوې رڼا چې د سيلۍ په وړاندې رپېږي. بيا هغۀ خپل لاس خوارۀ کړل او اوئې وئيل چې " زما لورې! پرېږده چې ساه مې په قلاره وخېژي. ما د دې پنجرې سيخونه مات کړي دي. ما مۀ منع کوه، پرېږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې والوځم، ځکه چې ستا مور ما ځان ته راغواړي. اسمان شين دے، سمندر خاموشه دے او کشتۍ تګ ته تياره ده. دا سفر مۀ ځنډوه. پرېږده چې زما وجود د هغه چا سره ارام وکړي ځوک چې په ارام دي. پرېږده چې زما خوب پائې ته ورسي او روح مې د سباؤن سره يو ځائې رابېدار شي. پرېږده چې ستا روح زما روح ته ورترغاړه وځي او ما له د اميد مچه (بوسه) راکړي. پرېږده چې زما په وجود د غم او تريخوالي يو ځاځکے هم پرې نۀ وځي. ګڼې نو ګلونه او واښۀ به د زمکې نه خپل خوراک اخستل پرېږدي. زما په لاس د غم اوښکې مۀ څڅوه ځکه چې د دې نه به زما په قبر ازغي راوخېژي. زما په تندي د غم کرښې مۀ راکاږه، ځکه چې دا روانه هوا به ئې ولولي او وبنيانې ته به زما د هډوکو د دوړې دوړلو نه انکار وکړي. زما لورې! ما په ژوند هم ستاسره مينه کړې ده او په مرګ به ئې هم کوم. زما روح به تل ستا څارنه کوي او تا به په حفاظت کښې ساتي"

بيا فارس افندي ما ته په نيم کښو سترګو وکاتۀ او اوئې وئيل چې "زما زويه! د سلمیٰ داسې سکه ورور جوړ شه لکه چې ستا پلار زما ورور وۀ. د ضرورت په وخت کښې د هغې مرسته ملګرتيا کوه او هغه مۀ پرېږده چې وير وکړي ځکه چې په مړي وير کول پخپله يو ناخوښه کار دے. د هغې د غم غلطولو دپاره هغې ته بيا بيا زړۀ خوشحالوونکې قيصې کوه او د ژوند سندرې ورته وايه. ما خپل پلار ته وريادوه. د هغۀ نه غوښتنه کوه چې زمونږ د ځوانۍ قيصې درته کوي او دا ورته وايه چې ما د ژوند په اخيري وخت کښې د هغۀ د زوي په شکل کښې د هغۀ سره مينه کوله".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي خوره شوه او د دغه مشر سړي په مخ ما ته د مرګ زېړوالې په نظر راغے. بیا هغهٔ سترګې راپورته کړې مونږ ته ئې وکاتهٔ او په ګونګوسي کښې ئې اووئیل چې "ډاکټر مهٔ راغواړئ ځکه چې کېدے شي چې هغه د خپلو دارو په ذریعه په دې بندي خانه کښې زما سزا نوره هم زیاته کړي. د غلامۍ ورځې لاړې او زما روح د اسمانونو د ازادۍ په لټه کښې دے. پادري هم زما کټ له مهٔ راولئ ځکه چې کهٔ زهٔ ګناهګار یم نو د هغهٔ دم درهه ما بچ کولے نهٔ شي. لکه څنګه چې د ستورو ماهر د ستورو لاز نهٔ شي بدلولے دغسې د بنده خوښه هم د خدائے رضا په بله نهٔ شي اړولے خو زما د مرګ نه وروسته ډاکټر او پادري پرېږدئ چې خپله خپله خوښه وکړي ځکه چې دغه وخت هغوي د منزل په لور زما د بېړۍ په تګ کښې هیڅ خلل نهٔ شي اچولے".

په نیمه شپه کښې فارس افندي خپلې سترګې په اخیري ځل وغړولې او سلمٰی چې د هغهٔ د کټ سرته ولاړه وه، ته ئې په یو جوړ وکاتهٔ. هغهٔ د څهٔ وئیلو هڅهٔ کوله خو نهٔ ئې شو وئیلے ځکه چې مرګ ئې اواز کښېنولے وهٔ خو اخیر ډېر په ګرانه ئې اووئیل چې" شپه تېره شوه.... اے سلمٰی.... اے.... اے سلمٰی بیا هغهٔ خپل سر بل طرف ته واړاوهٔ، مخ ئې سپین شهٔ او څنګه چې ئې اخیري سلګۍ کړه نو ما ئې مخ خندنے ولیدهٔ.

سلمٰی د خپل پلار لاس ونیوهٔ، هغه یخ وهٔ، بیا هغې خپل سر راپورته کړهٔ او د هغهٔ مخ ته ئې وکاتهٔ. د هغهٔ مخ د مرګ په نقاب پټ وهٔ. سلمٰی داسې سکتې ونیوه چې نهٔ ئې اوښکې توئې کړې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې اسوېلې له خولې لاړل او نه د خپل ځائې نه وخوزېده. د لږ ساعت دپاره هغې هغه ته لکه د بت په ولاړو سترګو کاته. بيا دومره راتيته شوه چې تندے ئې زمکې ته ورسېده او اوئې وئيل " اے خدايه! په مونږ رحم وکړه او زمونږ مات څانګونه پېوند کړه".

فارس افندي مړ شه، د هغه روح د ابديت خولې له ورسېده او وجود ئې زمکې ته ستون شه. منصور د هغه په دولت غړے واچاوه او سلمٰى د تول عمر دپاره بندي شوه- داسې ژوند چې د درد اوغم نه ډک وه.

زه په حسرتونو او خيال پلونو کښې ورک وم. ورځې او شپې راباندې داسې راغوته کېدې لکه عقاب چې خپل ښکار بسمي بسمې کوي. ډېر ځله ما هڅه وکړه چې خپل ځان د پخوانو نسلونو د کتابونو او اسماني صحيفو په مطالعه کښې بوخت وساتم او خپله بدبختي هېره کړم خو دا داسې وه لکه سړے چې اور په تېلو وژني ځکه چې د تېر وخت په کاروان کښې د ليدلو دپاره د الميې او د اورېدلو دپاره د وير او ژړا نه اخوا نور هېڅ هم نه وو. زما دپاره د مذهبي سندرونه زيات د Job کتاب (د بائبل يو کتاب) زړه راکښونکے وه او د Jeremiah (د بائبل يو کتاب) مرثيې مې د سليمان د سندرې نه زياتې خوښې وې. د مغربي ليکوالو د تولو ډرامو نه مې هملټ (Hamlet) زيات زړه ته نزدې وه. هم دغسې نااميدي زمونږ نظر کمزورے کوي او غوږونه مو تپوي. مونږ ته که څه په نظر راځي نو هغه د تباهۍ منظر وي او که څه اورو نو هغه زمونږ دپاره دلو زړونو درزا وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عیسیٰ او عشتار ترمینځ

د هغه باغونو او غونډيو چې د بېروت ښار د لبنان سره يو ځائې کوي، په مېنځ کښې يو وړوکے کليسا دے چې ډېر لرغونے دے او په کمر کښې کينډلے شوے دے. چاپېره ترې د زيتونو، بادامو او ولو ونې ولاړې دي. سره د دې چې دا کليسا د اولسي سړک نه نيم ميل ليرې دے خو زما د قيصې تر وخته ډېر لږ کسان چې د تبرکاتو او لرغوني کنډرو شوق ئې لرلو، دې ته تلي وو. دا کليسا د نورو ډېرو هغه په زړه پورې ځايونو نه يو وه کوم چې پټ دي او خلکو هېر کړي دي. دا ځائې ډېر ته وه نو ځکه ئې د عبادت کوونکو دپاره د بندر او د يوه دوو مئينو دپاره د زيارت درجه لرله.

ځنګه چې سړے کليسا ته داخل شي نو لمر خاتۀ اړخ ته په دېوال کينډلے شوے يو فونيقي تصوير په نظر راځي چې د ښائست او مينې د خدائينې، عشتار، ځرګندونه کوي. چاپېره ترې اووۀ لوڅې پېغلې په بېل بېل انداز کښې ولاړې دي. د رومبۍ[۱] سره چورباتي (تارچ) ده، د دويمې[۲] سره ګټار، د دريمې[۳] سره د خوشبويه تېلو د سوزولو لوښې، د ځلورمې[۴] سره د شرابو جګ، د پنځمې[۵] سره د ګلابو غنچک، د شپږمې[۶] سره د مړانې د پاڼو (Laurel) ځادر او د اوومې[۷] سره په لاس کښې غشے لينده دي او دا ټولې ډېر په احترام سره عشتار ته ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دوهم دېوال بو بل تصویر اویزان دے چې د ړومبي نه نوے ښکاري او په صلیب پورې مېخ د عیسیٰ معنیٰ ورکوي. په څنګ کښې ئې غمژنه مور (Mary Magdalen) او دوه نورې ښځې د ژړا په حالت کښې ولاړې دي. د دې تصویر نه داسې ښکاري چې دا په پنځلسمه یا شپاړسمه عیسوي پېړۍ کښې کېندلے شوے دے.

په لوېدیځ دېوال باندې دوه غونډې (ګردې) لاړې دي چې د لمر وړانګې ترې کلیسا ته داخلېږي او په تصویرونو لوېږي او هغوي ته داسې رنګ ورکوي لکه چې په طلائي او بیز رنګ، رنګ شوي وي. د کلیسا په مېنځ کښې یو مرمري څلور ګوټے ځائې دے چې په اړخونو ئې زاړه نقشونه جوړ شوي دي. په دې نقشونو کښې ځینې د کاني شوې وینې د توتو لاندې په ګرانه ښکاري. د دې نه داسې معلومېږي چې لرغوني خلکو به په دې کمر باندې قرباني ورکولې او د پاسه به ئې ورباندې عطر، تېل او شراب اړول.

په دې کلیسا کښې د تولو نه زیات د توجه وړ څیز ژوره خاموشي ده چې ژوندیو خلکو ته د دېوې (دیوي) حقیقت په ګوته کوي او د تېرو نسلونو او د مذهب د ارتقائي تګو قیصه ورته اوروي. داسې نظاره شاعر د هغه دنیا نه ډېر لیرې وړي، په کومه کښې چې هغه اوسېږي او فلسفي په دې قائل کوي چې مذهب د انسان په ختمه کښې اغړلے شوے دے. هغهٔ (انسان) د داسې څهٔ ضرورت محسوس کاوهٔ چې لیدهٔ ئې نهٔ او په سمبولونو (علامتونو) ئې ورله مینه ماتوله. د دغه "سمبولونو" معنو د هغهٔ پټ رازونه څرګندول او د مرګ او ژوند په حقله ئې د هغهٔ په ارمانونو رڼا اچوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ښار کلیسا کښې به په میاشت کښې یو ځل د سلمٰی سره زما ملاقات کېدهٔ او څو ګړی به مې ورسره تېرولې. دې ناآشنا تصویرونو ته به مو کتل، په غرغره شوي عیسٰی به مو سوچ کاوهٔ او په هغه فونیقي ځوانو سړیو او ښځو به موفکر کاوهٔ څوک چې په ښائست ژوندي وو. د ښائست سره ئې مینه وه او د عشتار په شکل کښې ئې د ښائست عبادت کاوهٔ. د هغې د بت په وړاندې ئې عود لوګول او په زیارت ئې ورله عطر پاشل. دا هغه خلک دي چې هېڅ ئې هم داسې نهٔ دي پاتې چې سړے ئې ذکر وکړي، ما سېوا د نوم نه چې د وخت کاروان ئې د ابدیت مخې ته بیا بیا تکراروي.

د سلمٰی سره د ملاقاتونو د وختونو لیکل زما د پاره ګران کار دے. دغه جنتي مهالونه د درد، خوشحالي، حسرت، امید او بدمرغی نه ډک وو.

مونږ په پټه په دغه زوړ کلیسا کښې لیدل کتل کول. زاړهٔ وختونه به مو رایادول، په روان وخت به مو خبره کوله، د راتلونکي وخت د اندېښنې اظهار به مو کاوهٔ او په قلاره قلاره به مو د زړهٔ پټ رازونه راویستل او یو بل ته به مو د خپلو خپلو دردونو او بدمرغیو ګیلې مانې کولې او په خیالي امیدونو او خواشینو خوبونو مو ځان لهٔ زړونه ښهٔ کول. ساعت ګړی وروسته به غلي شو، خپلې خپلې اوښکې به مو وچې کړې. بې له مینې به مو نور هر څهٔ شاته وغورځول او مسکي مسکي به شو. بیا به سلمٰی زما تندے ښکل کړهٔ او زما زړهٔ به ئې له وجد نه ډک کړهٔ. هغې چې به کله خپله سپینه دنګه غاړه راښکته کړه نو ما به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدل کېښې ښکل کړه او د هغې اننګي به داسې سره شو لکه د سباؤن رومبۍ پلوشه چې د غونډۍ په تندي پرېوځي. مونږ به په خاموشۍ سره لیرې افق ته کاته چېرته چې به وربخې د پرېوتونکي لمر په نارنجي پلوشه رنګینې وې.

زمونږ خبرې به صرف تر مینې پورې محدودې نه وې، وخت په وخت به مو په روانو مسئلو خپل خیالونه څرګندول. سلمیٰ به په تولنه کښې د ښځو مقام، د هغوي په کردار د تېرو نسلونو اغېزې، د ښځې او خاوند ترمېنځ تعلق او هغه روحاني رنځونه او بدچلنۍ چې د نکاح ژوند په خطره کښې اچوي،د خپل بحث په بر کښې نیول. ما ته د هغې دا وېنا یاده ده چې "شاعران او لیکوال هڅه کوي چې د ښځې په حقیقت ځان پوه کړي خو تر نن ورځې پورې هغوي د هغې د زړه پټ رازونه او نه پېژندل څکه چې هغوي هغې ته د جنسي پردې د شا نه ګوري او د هغې د بهرني وجود نه اخوا نور هېڅ هم په نظر نه ورځي. هغوي د نفرت د غټوونکې شیشې په توسط د هغې ننداره کوي او د کمزورۍ او اطاعت نه پرته نور هېڅ هم اونه مومي".

په یوه بله موقعه هغې په دېوال د کیندلي تصویر په لور اشاره وکړه او اوئې وئیل چې" د دې کمر په زړه کښې دوه سمبولونه وجود لري چې د ښځې د خواهشونو نچوړ او د هغې د روح هغه پټ رازونه په ګوته کوي، کوم چې د مینې او زړه چاودون، د محبت او قربانۍ، په تخت ناستې عشتار او د صلیب سره ولاړې ماري (Mary) ترمېنځ ځې راځي. سړے سر لوړي او نوم ناموس پلوري او ښځه ئې قیمت ادا کوي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدائے او د مرغیو د هغه سېل نه اخوا کوم چې به زمونږ په سرونو الوتۀ، نور هېڅوک هم زمونږ د ملاقاتونو پته نۀ وه. سلمٰی به "پاشا پارک" نومې ځائې ته په خپله بګۍ کښې او بیا د دغه ځائې نه کلیسا ته پیاده راتله، چېرته چې به زۀ د هغې په انتظار کښې ناقلاره ناست وم.

مونږ نۀ خو د تماشه کوونکو د سترګو نه وېرېدو او نۀ خپلو ضمیرونو ته ملامته وو. هغه روح چې په اور پاک شي او په اوښکو اووینځلے شي، د هغه هر څۀ نه لوړ شي څۀ ته چې خلک شرم او بې عزتي وائي. دا روح بیا د غلامۍ د ضابطو او د هغه زړو رواجونو نه ازاد وي چې د انساني زړۀ د محبتونو په ضد ولاړ دي. همدغه روح دے چې د خدائے د تخت په وړاندې سرخ رویه ودرېدلے شي.

د ابدي او لوړې پائې د قوانینو په معنٰی د پوهېدو تر وخته انساني ټولنې اویا (۷۰) پېړۍ په ځان ناوړه قوانین منلي دي. د انسان سترګې د تتې رڼا اموخته شوي دي او د لمر رڼا ته نۀ شي کتلے. روحاني رنځ د یو نسل نه بل نسل ته پاتې کېږي او بیا د خلکو د ژوند داسې برخه وګرځي چې هغوي ئې د رنځ پر ځائې آدم ته د خدائے له اړخه ورکړې شوې فطري ډالۍ ګڼي. کۀ چېرې دغه خلک د دې رنځ د جراثیمو نه پاک سړے وموميي نو هغۀ ته په ښۀ سترګه نۀ ګوري.

هغه څوک چې په سلمٰی په دې حواله بد وائي چې هغې د خاوند کور پرېښودۀ او کلیسا ته زما ملاقات له راتله په اصل کښې هغه رنځوران او تنګ نظري دي چې روغ او قوي خلک

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته باغیان ښکاري. د هغوي مثال د هغه حشراتو دے چې د چا لاروي د پښو لاندې د چقېدو د وېرې په تیارهٔ کښې په زمکه ننوځي.

یو مغلوب شوے قېدي کهٔ د زندان نه تښتېدلے شي او نهٔ تښتي نو دا بزدلي ده. سلمیٰ چې یوه بې قصوره بند یوانه وه، دې توان نهٔ درلودهٔ چې ځان د غلامۍ د زنځیرونو نه ازاد کړي آیا هغې ته ګوته نیول پر ځائې دي ځکه چې د زندان د کړکۍ نه ئې د شنو پټېنو او پراخه فضا تماشه کوله؟ آیا خلک به هغې ته بې وفا وائي ځکه چې د هغهٔ د کور نه به راتله او زما سره به د عیسیٰ او عشتار ترمېنځ کښېناسته؟ خلک پرېږده چې څهٔ ئې خوښه وي هغه دې وائي. سلمیٰ د هغه جبو نه راتېره شوې وه کومې چې نور روحونه په ښکته راکاږي او یوې داسې دنیا ته رارسېدلې وه چېرته چې د شرمښانو انګولا او د مارانو پرشار نهٔ شي رسېدے. خلک چې زما په حقله څهٔ غواړي هغه وئیلے شي ځکه چې هغه روح چې د مرګ ننداره ئې کړې وي د غلو د مخونو نه نهٔ وېرېږي. هغه مجاهد چې په سر ئې توري پرېوتلې وي او د پښو لاندې ئې د وینو ویالې بهېدلې وي، د هغه کانو پرواه نهٔ کوي چې په کوڅو کښې وربانديې د ماشومانو لخوا راشغېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قرباني

یوه ورځ د جون د میاشتې په اخیري برخه کښې چې خلک د اوړي د ګرمۍ نه د ځان ژغورلو دپاره د ښار نه غر ته تللي وو، زهٔ د نور کله پشان د سلمیٰ سره د ملاقات په غرض کلیسا ته لاړم. ما د ځان سره د اندلوسي (Andalusian) نظمونو یو کتاب هم وړے وهٔ. کلیسا ته چې ورسېدم نو د سلمیٰ په انتظار کښېناستم. وخت په وخت به مې د خپل کتاب په پاڼو نظر اچاوهٔ او هغه شعرونه به مې لوستل کومو چې زما زړهٔ د ولولو نه ډکاوهٔ او زما سر له ئې د هغه شاهانو، شاعرانو او راجګانو یاد راوړهٔ چا چې خپل شان و شوکت ته په مخه ښه وئیلې وو. د اوښکو ډکې سترګې او سوري زړونه پاتې شوي وو او خپل محلونه، اداري او امیدونه ئې د لاسه ورکړي وو. ساعت ګړۍ وروسته سلمیٰ زما په نظر شوه چې د باغ په مېنځ کښې د کلیسا په لوري راروانه وه. هغه په خپله چترۍ داسې راتیټه شوې وه لکه د دنیا ټول غمونه چې ئې په خپلو اوږو راخستي وو. څنګه چې هغه کلیسا ته راغله او زما خواته کښېناسته نو ما ته د هغې په سترګو کښې د یو خاص بدلون نخښې په نظر راغلې او زهٔ په هغې د ځان پوهولو دپاره ناقلاره شوم.

زما په ذهن کښې چې څهٔ ګرځېدل، هغه سلمیٰ محسوس کړل. لاس ئې زما په سر کېښودهٔ او اوئې وئیل چې " زما مئینه! نزدې راشه او ما له د خپلې تندې ماتولو موقعه راکړه ځکه چې بېلتون مو په سر ودرېدلے دے" .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ترې پوښتنه وکړه چې " ستا خاوند ته زمونږ د دې ځائې د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړۀ چې " زما خاوند نۀ خو په ما نظر لري او نۀ د دې نه خبر دے چې زما ورځې شپې څنګه تېرېږي ځکه چې هغه د هغه غريبانو جينکو سره بوخت دے چې خپلې غريبۍ بدنامه کورونو ته شړلي دي. دا هغه بدبخته جينکۍ دي چې په خپلو وينو او اوښکو اخښلې ډوډۍ د خپلو وجودونو په بيه اخلي".

ما ترې تپوس وکړۀ چې هغه به ولې تا کليسا ته د راتلو او د خدائے پېغورانديز زما سره په ډېر درښتيت د کښېناستو نه منع کوي؟ چېرته داسې خو نۀ ده چې تۀ پخپله ښلېدۀ غوارې".

د هغې په سترګو کښې اوښکې لړې راغلې او اوئې وئيل چې " نۀ په ماګرانه! زۀ پخپله ښلېدۀ نۀ غوارم ځکه چې تۀ زما د ځان برخه ئې. زما سترګې چېرې هم تا ته په کتو نۀ سترې کېږي ځکه چې تۀ زما د سترګو نور ئې خو کۀ چېرې د تقدير فېصله دا وي چې زۀ دې د ژوند په هغه شاره لاړه لاړه شم کومه چې د قدغنونو نه ډکه ده نو ولې دې تاهم د ځان په رنګ کړم". بيا هغې اووئيل چې " زۀ تا ته هر څۀ نشم وئيلے ځکه چې درد زما ژبه ګونګه کړې ده او زۀ خبرې نشم کولے. شونډې مې خپګان ګنډلې دي او د خوږېدو تاب نۀ لري. بس دومره پوره وګڼه چې زۀ وېرېږم چې چېرته تۀ هم په هغه لټ کښې اونۀ اښتلې چې زۀ پکښې اښتې يم".

بيا ما اووئيل چې " سلمیٰ ستا مطلب څۀ دے او تۀ د چا نه وېرېږې؟ هغې مخ په لاسونو پټ کړۀ او اوئې وئيل چې " پادري ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا پته لګېدلې ده چې زه به میاشت کښې یو ځل د هغه قبر ته اوځم په کوم کښې چې هغهٔ زهٔ ښخه کړې یم".

ما ترې تپوس وکړهٔ چې "پادري ته زمونږ د ملاقات پته لګېدلې ده؟" هغې ځواب راکړهٔ چې "کهٔ چېرې هغهٔ ته پته لګېدلې وے نو زهٔ به اوس دلته ستا په خوا کښې ناسته نهٔ وے خو هغهٔ ته شک شوے دے او خپل ټول نوکران او محافظان ئې چامتو کړي دي چې پر ما کلک نظر وساتي. زهٔ داسې محسوسوم چې زهٔ چې په کوم کور کښې اوسېږم او په کومه لاره ځم هغه ټولې سترګې ستر ګې دي او ماته ګوري، ټولې ګوتې ګوتې دي او زما په لور اوچتېږي او ټولې غوږونه غوږونه دي او زما د خيالونو ګونګوسي اوري".

PUKHTO.NET

هغه لږ ساعت غلې وه بیا ئې په مخ اوښکې راتوئې شوې او زیاته ئې کړه چې "زهٔ د پادري نه نهٔ وېرېږم ځکه چې لوندوالے ډوب شوي نهٔ شي وېرولے خو زما سره ستا غم دے چې اوبه انښلې او د هغهٔ ښکار به شې. ته لاځوان ئې او د لمر د رڼا غوندې ازادئې. زهٔ د هغه تقدیر نه نهٔ وېرېږم کوم چې خپل ټول غشي زما په سینه کښې راښخ کړي دي خو زما سره داغم دے چې دغه مار چېرته ستا پښې اونهٔ چيچي او د غرهٔ د هغه ځوکې د سرکولو نه دې اونهٔ باسي چېرته چې راتلونکے وخت د خپلو خوشحالیو او پیاوړتیا سره ستا انتظار کوي".

ما اووئیل چې "ځوک چې د رڼا مارانو چیچلے نهٔ وي او د تیارې شرمښانو داړلے نهٔ وي هغه به تل په ورځو او شپو تېر خوري. خو سلمیٰ! ته دا واوره او په غور ئې واوره چې ستا ځهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیال دے چې د خلکو د ناوړه او سپک سلوک نه د ځان ژغورلو دپاره جدائي یوازینۍ لار ده؟ ستا څهٔ خیال دے چې د مینې او ازادۍ لاره بنده ده او د مرګ د غلامانو د مرضۍ په وړاندې د مرۍ غزولو نه اخوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې؟

هغې ځواب راکړهٔ چې "د جدایۍ او یو بل ته د "مخه ښه" وئیلو نه سېوا نور هېڅ هم نهٔ دي پاتې"

پر ما باغیانه جذبه راغله د هغې لاس مې ونیوهٔ او په غصه کښې مې اووئیل چې "مونږ د ډېر اوږد وخت دپاره د خلکو خوښه وکړه. د رومبي ملاقات نه واخله تر دې وخته پورې مونږ د ړندو په پل تګ وکړهٔ او د هغوي د بتانو په وړاندې مو د هغوي سره سجدې ولګولې. د هغه وخت نه تر دې وخته پورې مونږ د پادري د لاس هغه غونډوسکي پاتې شو چې په خپله خوښه مو یو خوا بلخوا ولي راولي. آیا تر مرګه پورې به مونږ د هغهٔ مرضي کوو؟ آیا خدائے پاک مونږ له ساه د دې دپاره راکړې ده چې مونږ ئې د مرګ د پښنو لاندې کړو؟ آیا هغهٔ مونږ ته ازادي د دې دپاره رابخښلې ده چې مونږ ترې د غلامۍ دپاره سیورے جوړ کړو؟ هر هغه څوک چې د خپلې جذبې اور په خپلو لاسونو وژني د خدائے په نزد کافر دے څکه چې زمونږ په جذبو کښې بلېدونکے اور خدائے پخپله لګولے وي. هر هغه څوک چې د استبداد په ضد بغاوت نهٔ کوي، پخپله د خپل ځان سره بې انصافي کوي. سلمیٰ! زهٔ په تا مئین یم او تهٔ هم زما سره مینه لرې. او مینه یوه بې بها خزانه ده چې خدائے پاک ئې حساسو او سترو خلکو ته د تحفې په توګه ورکوي. آیا مونږ دا خزانه د لاسه وغورځوو او خنزیران پرېږدو چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهٔ ئې شندي او د پښتو لاندې ئې کړي؟ دا دنیا د ښائست او زړهٔ راکښونه نه ډکه ده نو بیا ولې مونږ په دې تنګ سورنګ کښې اوسېږو کوم چې پادري او د هغهٔ مرستیالو زمونږ دپاره کنستلې دے؟ ژوند د خوشحالۍ او ازادۍ نه ډک دے نو بیا ولې دې مونږ د خپلو اوږو نه دا دروند جغ اونهٔ غورځوو. د خپلو پښو ځولنې دې ماتې نهٔ کړو او د امن په لورې دې په ازاد متے لاړ نهٔ شو. راځه چې د دې وړوکي کلیسا نه د خدائے د لوئې کلیسا په لورې روان شو. راځه چې دا د جهالت او غلامۍ ملک پرېږدو او یو داسې لیرې ملک ته لاړ شو چې د دې غلو لاس ورته نهٔ وررسي. راځه چې د تیارۍ په پرده کښې ساحل ته ځان اورسوو. په بېړۍ کښې کښېنو او په سمندر پورې ځو. هلته به مونږ له یو داسې ژوند په لاس راشي چې د خوشحالیو او یو بل پېژندنې نه به ډک وي. سرپه مهٔ کوه سلمٰی! ځکه چې دا لمحې زمونږ دپاره د بادشاهانو د تاجونو نه زیاتې قیمتي دي او د فرشتو د تختونو نه زیاتې لوړې دي. راځه چې د لمر د رڼا دا تار واخلو، دا به مونږ د دې شارې صحرا نه داسې پټیو ته بوځي چېرته چې ګلونه او خوشبوداره بوټي زرغونېږي"

هغې خپل سر وخوزاوهٔ او د کلیسا په چت باندې ئې څهٔ داسې څیز ته په غور وکتل چې په نظر نهٔ راتهٔ. په شونډو ئې یوه غمژنه مسکا خوره شوه او بیا ئې اووئیل چې " زما جانانه! نه- قدرت زما په لاس کښې یوه داسې پیاله ایښودې ده چې د سرکې او د تریخې د ترخو اوبو نه ډکه ده. زهٔ په خپل ځان د دې د ځښلو جبر په دې غرض کوم چې د دې د بېخ د پوره ترېخوالي نه خبر شم او تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې ته وښنبم تر څو چې يو څو ځاځکي پاتې شي، کوم چې به زه په قلاره قلاره له ستوني تېروم. زه د تسکين او د مينې د نوي ژوند جوګه نه يم. زه د ژوند د خوږ لمت او خوشحاليو سينه نه لرم ځکه چې مرغۍ په ماتو ځانګونو په فضا کښې الوت نه شي کولے. هغه سترګې چې د ډېوې د تتې رڼا اموخته وي د لمر رڼا ته د نېغو کتو تاب نه لري. ما ته د خوشحاليو ذکر مه کوه ځکه چې د دې قسمه يادونه ما دردوي. ماته تسکين مه يادوه ځکه چې ما بوږنوي. د دې پر ځائې ماته ګوره زه به تا ته هغه مقدسه رڼا وښايم کومه چې قدرت زما د زړه په ايرو کښې پېدا کړې ده. تا ته پته ده چې زه ستا سره داسې مينه کوم لکه يوه مور چې د خپل يکي يو بچي سره کوي او مينه ماته دا سبق راکوي چې زه ستا ساتنه داسې وکړم چې زما د خپل ذات نه هم محفوظ پاتې شې. هم دا مينه چې په اور پاکه شوې ده زما مخې ته ودرېږي او ما ستا په پل ليرې وطن ته د تلو نه منع کوي. مينه ما په دې غرض وژني چې ته ازاد او سپېڅلے ژوند وکړے شې. محدوده مينه دا تقاضا کوي چې محبوب په خپله ولقه کښې راولي خو لامحدوده مينه صرف د خپل وجود غوښتنه کوي. هغه مينه چې د ساده والي او بوغږيتوب په مېنځ کښې راځي د محبوب په خپلولو کښې قرار مومي او په غاړه وتلو وده کوي خو کومه مينه چې د ستورو د مسکن په غولۍ کښې رازېږېدلې وي او د شپې د رازونو سره بنکته راکوزه شوې وي. هغه بې له ابديت او لاڅانيت نه نور په هېڅ کښې هم قرار نه مومي. د الوهيت نه اخوا (پرته) نور د هېڅ څيز په وړاندې په تيټ سر نه ودرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ماته پته ولګېده چې پادري ما د خپل ورارهٔ د کور نه وتلو ته نهٔ پرېږدي او د خپلې یکې یوې خوشحالۍ نه مې هم منع کوي نو زهٔ د خپلې کوټې کړکۍ ته ودرېدم او د سمندر طرفته مې نظر واچاوهٔ او د دې نه اخوا په پراخه هېوادونو او په هغوي کښې په موجوده ازادۍ او ذاتي اختیار مې فکر وکړهٔ. ما داسې وګڼله لکه چې زهٔ ستا سره نزدې اوسېږم، ستا د روح سیورے رانه چاپېره دے او ستا د محبت په سمندر کښې ډوبه یم خو دې تولو خیالونو کوم چې د یوې ښځې زړهٔ روښانه کوي او د زړو رواجونو په ضد ئې بغاوت ته لمسوي او د ازادۍ او عدل د سیوري لاندې ژوند ور په ګوته کوي، زما دا یقین جوړ کړهٔ چې زهٔ کمزورې یم او زمونږ مینه دومره محدوده او ناتوانه ده چې د لمر مخې ته د ودرېدو جوګه نهٔ ده. ما داسې چغې کړې لکه چې د چا بادشاه نه څوک باچائي او خزانې په زور وتیسي خو بیا سمدستي ما په خپلو اوښکو کښې ستا تصویر ولیدهٔ چې ماته ئې نبغ نبغ کاتهٔ او ماته ستا هغه خبره رایه یاد شوه چې «راځه سلمې چې د توپان په وړاندې کوټلي برجونه جوړ شو. راځه چې د دښمن په وړاندې د زړهٔ ورو سپایانو غونډې ودرېږو، د هغهٔ د وسلو مقابله وکړو، کهٔ چېرې مړهٔ شو نو شهیدان به شو او کهٔ ژوندي پاتې شو نو ژوند به مو د اتلانو وي. د خنداو او ستونځو زغم د غلي کښېناستو نه زیات د درنښت کار دے». په ما ګرانه! دا ستا د هغه وخت تکي دي کله چې د مرګ وزرې زما د پلار په کټ خمبېدلې، کله چې پرون زما په سر د مایوسۍ وزرې وخمبېدې نو ماته ستا دا تکي رایاد شو، ځان مې کلک کړهٔ او داسې مې محسوسه کړه لکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د قبدخانې په تيارو کښې يو قسم د قدر وړ ازادي زمونږ ستونځې کموي او په دردونو مو اوبۀ اړوي. ماته پته ولګېده چې زمونږ مينه دومره ژوره ده لکه سمندر، دومره اوچته ده لکه ستوري او دومره پراخه ده لکه دا پاس اسمان. زۀ محسوسوم چې زما په کمزوري روح کښې يو نوے توان راغلے دے او دا توان په اصل کښې هغه اهليت دے چې سړے د يو غوريز څيز د ګټلو دپاره د يو نسبتاً کم غوريز څيز د قربانۍ جوګه کوي او دا قرباني ماله خوشحالي راکوي ځکه چې د دې په شا زما مدعا دا ده چې تۀ د خلکو په نظر کښې درونداو سپېڅلې پاتې شې او د هغوي د درغلۍ او زړۀ ازارۍ نه په امان شې.

په تېر وخت کښې چې به کله زۀ دې ځائې ته راتلم نو داسې به مې محسوسوله لکه چې درانۀ زنځيرونه راته پراتۀ وي خو نن زۀ د داسې يو نوي عزم سره راغلمه چې په ژوندو پورې خاندي او زما منزل رالنډوي. زۀ به دې کليسا ته د يوې ترهېدلې بلا (مشبح) په رنګ راتلمه خو نن د هغه زړۀ ورې ښځې په رنګ راغلمه کومه چې د قربانۍ په قدر و قيمت پوهېږي او د بدې ورځې په ارزښت هم خبر وي. زۀ د يوې داسې ښځې په رنګ راغلمه چې خپل مئين د جاهلو خلکو او د خپل روح د لوږې نه په امان ساتل غواړي. زۀ به ستا خواته د يو رپېدونکي سيوري په رنګ کښېناستم خو نن زۀ دې له راغلې يمه چې د عيسىٰ ؑ او عشتار په وړاندې تاته خپل باطن څرګند کړم.

"زۀ هغه ونه يمه چې په سيوري لويه شوې يمه خو نن زۀ خپل ښاخونه داسې غزومه چې د لږ ساعت دپاره د ورځې په رڼا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړ شي راشي. زما مئینه! زهٔ دې له راغلې يمه چې ستا سره خدائے په اماني وکړمه او زهٔ دا هيله لرم چې زمونږ "مخه ښه" به داسې درونده او د وقار نه ډک وي لکه څنګه چې زمونږ مينه ده. راځه چې خپل "مخه ښه" د اور په رنګ کړو کوم چې سرهٔ زر راکړوي او لاټې ځلانده کوي".

سلمیٰ ما ته د څهٔ وئیلو یا احتجاج کولو موقعه نهٔ راکوله هغې ماته په خیر خیر کاتهٔ، سترګې ئې پړقیدلې، د مخ وقار ئې په خپل ځائې وهٔ او د يوې داسې فرښتې غوندې ښکارېدهٔ چې د درناوي او خاموشۍ وړ وي. بیا هغې د معمول خلاف ځان پر ما راوغورځاوهٔ او خپل پاسته لاسونه ئې زما نه چاپېره کړهٔ او زما په شونډو ئې يوه توده او ژوره مچه (بوسه) ثبت کړه.

څنګه چې لمر کوز شهٔ او د دې باغونو او بڼونو نه ئې خپلې وړانګې راټولې کړې نو سلمیٰ د کلیسا مېنځ ته لاړه او د هغې په دېوالونو او ګوټونو ئې داسې اوږد نظر واچاوهٔ لکه چې د خپلو سترګو رڼا ئې دغه تصويرونو او سمبولونو ته ورداخلول غوښتل. بیا هغه وړاندې ورغله او د عیسیٰ (ع) د تصویر په مخکښې په احترام راښکته شوه. پښې ئې ورله ښکل کړې او په ګونګوسي ئې اووئیل چې "اے عیسیٰ (ع) ما ستا صلیب غوره کړهٔ او د عشتار د مزو او خوشحالو دنیا مې پرېښوده. ما د ازغو څادر واغوستهٔ او د برې د ونې د پاڼو (Laurel) څادر مې وغورځاوهٔ او د عطرو او خوشبويو پر ځائې مې ځان په وينو او اوښکو اووینځهٔ. ما د هغه پیالې نه د تریخې اوبهٔ او سرکه وڅښله کومه چې د شرابو او ژوند د اوبو دپاره جوړه شوې وه. زما قدرمنه! ما په خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېروکارو کښې قبوله کړه او د هغوي سره مې کليلي ته بوځه چا چې ته غوره کړے ئې او په خپله بده ورځ قناعت لري او په خپلو حسرتونو خوشحاله دي".

بيا هغه راپورته شوه، ماته ئې وکاتهٔ او اوئې وئيل چې "اوس به زهٔ په خوشحالۍ خپلې تيارهٔ خمستې ته لاړه شم چېرته چې خوفناک روحونه اوسېږي. په ماګرانه! ته په ما زړهٔ مهٔ سېزه او زما په حال افسوس مهٔ کوه ځکه چې کوم روح چې د خدائے سيورے يو واري اووينې هغه بيا د شېطانانو د روحونو نه نهٔ وېرېږي او کومه سترګه چې يو وار د خدائے په لور وغړېږي هغه بيا د دنيا دردونه نهٔ شي پټولے".

د دې تکو د وئيلو سره سلمیٰ د عبادت د ځائې نه لاړه او زهٔ هلته پاتې شوم. د فکرونو په سمندر کښې ډوب وم او د الهام په هغه دنيا کښې ورک وم، چېرته چې خدائے په تخت کښېني او فرښتې د انسانانو عملونه ليکي او روحونه د ژوند د الميې قيصه اوروي او جنتي مرغۍ د مينې، حسرت او لافانيت ثناء خواني کوي.

زهٔ چې د دې خوبه راوېښ شوم نو د شپې تيارهٔ خوره شوې وه او خپل ځان مې د باغونو په مېنځ کښې په داسې حالت کښې وارخطا وليدهٔ چې د سلمیٰ د هر يو تکي بازګشت مې په غوږونو کښې بيا بيا ګرځېدهٔ. د هغې خاموشي، د هغې حرکات، د هغې انداز، د هغې د مخ تاثر او د هغې د لاسونو لمس تر هغې راياد ېدهٔ تر څو چې زهٔ د بېلتون او ايکړ (يوازې) ژوند په درد نهٔ وم پوه شوے. زهٔ مايوسه او زړهٔ ماتے وم. ماته په ړومبي ځل دا انکشاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشئ چې سري، سره د دې چې ازاد پیدا کیږي ولې بیا هم د هغه سختو ضابطو غلامان وي، کومې چې د دوي نیکونو د دوي دپاره پرېښې وي او دا چې د ستورو مسکن کۀ مونږ ته هر څومره نۀ بدلېدونکې ښکاري، په اصل کښې د سبا خوښې ته د نن او د نن خوښې ته د پرون تسلیمي ده. د هغه شپې نه راپدېخوا ما د پېرې پېرې په هغه روحاني قانون فکر (چورت) کړے دے د کوم په اساس چې سلمٰی د ژوند پر ځائې مرګ غوره کړې دے او د پېرې پېرې مې د قربانۍ د درنښت او د بغاوت د خوشحالیو ترمېنځ په دې غرض موازنه کړې ده چې کوم یو پکښې زیات ښائسته او درونند دے خو د دې هر څۀ په نتیجه کښې، سا یو صداقت موندے دے او دغه صداقت خلوص دے کوم چې زمونږ په ټولو عملونو کښې ښائست او درنښت پیدا کوي او دا خلوص په سلمٰی کښې موجود وۀ.

PUKHTOONET پښتو ډاټ نېټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجات ورکوونکے

د سلمیٰ د وادهٔ پنځهٔ کاله وشو خو د هغې او د هغې د خاوند ترمېنځ د روحاني تړون د تینګولو او د هغوي د بېزاره روحونو د رايو خائې کولو دپاره د هغې بچي وهٔ نهٔ شو.

شنډې ښځې ته په يو خائې کښې هم په ښهٔ نظر نهٔ کتل کېږي ځکه چې د اکثرو سړيو دا خواهش وي چې د اولاد په توسط د ژوند سره خپل تړون ته ادامه ورکړي.

معتبر سړے شنډې ښځې ته د دښمن په سترګه ګوري، د هغې نه کرکه کوي، د خانه ئې بهلوي او د مرګ ارمان ئې کوي. منصور هم دا قسم سړے وهٔ. په مادي ډول داسې وهٔ لکه زمکه د کلکوالي په حواله داسې وهٔ لکه فولاد او د لوړې په لحاظ داسې وهٔ لکه قبر. سلمیٰ کهٔ هر څومره ښکلې او زړهٔ راښکونکې وه خو د هغهٔ د نوم او شهرت د ادامې دپاره د هغهٔ د اولاد ارمان د هغهٔ د نظره غورځولې وه.

کومه ونه چې په غار کښې لويه شي هغه مېوه نهٔ نيسي او سلمیٰ چا چې د ژوند په سيوري کښې عمر تېر کړے وهٔ د مور جوړېدو جوګه نهٔ شوه.

بلبل د دې وېرې په پنجره کښې خاله نهٔ جوړوي چې غلامي به ئې د چيچوړ(بچو) تقدير جوړ شي..........

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمىٰ د خپل غمژن ژوند قهدي وه او دا د قدرت رضا وه چې هغه دې د دې ژوند د شريکولو دپاره بل قهدي پېدا نهٔ کړي. د مېدان ګلونه د لمر د محبت او د فطرت د مينې بچي وي او د سړيو بچي د مينې او نېکې جذبې ګلونه وي.

د مينې او همدردۍ جذبې په راس بېروت کښې واقع د سلمىٰ په ښکلي کور کښې چېرې هم غلبه وهٔ نهٔ مونده. سره د دې چې هغه به هره شپه د خدائے په حضور کښې په سجده پرېوته او د خپل تسکين او تسلۍ په خاطر به ئې د اولاد دپاره سوال کاوهٔ.

هغې تر هغې پورې دعاګانې غوښتې تر څو چې ئې د خدائے په دربار کښې ځائې نهٔ وهٔ نيولے.

بلاخره د غارونه د مېوې نيولو دپاره په جوړن کښې راغله. د پنجرې بلبل د خپلو وزرو د بڼو نه خاله جوړول شروع کړهٔ. سلمىٰ خپل په زنځيرونو تړلي لاسونه د قدرت د دې ستړې تحفې د حاصلولو دپاره د اسمان په لور اوچت کړل او بل هيڅ څيز هم هغې ته د مور جوړېدو د اميد نه زياته خوشحالي نهٔ شوه ورکولے.

هغې ډېر په بې قرارۍ انتظار کاوهٔ او ورځې ئې شمارلې او د دنيا د ټولو نه د خوږې نغمې (د خپل بچي اواز) د اورېدو ساعت ته ئې سترګې نيولې وې.

هغې د خپلو اوښکو نه د يو روښانه مستقبل د سباوُن سر اېښودے وهٔ.

د نسان مياشت وه چې سلمىٰ د درد او ځيکو په کټ پرېوته چېرته چې مرګ او ژوند د يو بل سره لاس او ګرېوان وو. ډائي او ډاکټر دنيا ته د نوي مېلمه د ورکولو تيارے کړے وهٔ. د شپې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوخته سلمیٰ پرله پسې چغې شروع کړې..... هغه چغې چې ژوند د ژوند نه بېلوي..... د نیشتت په مسکن کښې د دوام چغې.. د لویو قوتونو د خاموشۍ په وړاندې د وړوکي قوت چغې... د هغه بې وسه سلمیٰ چغې چې د مرګ او ژوند د پښو لاندې ناامیده پرته وه.

سحر وختې د سلمیٰ ماشوم وزېږېده کله چې هغې سترګې وغړولې نو د کوټې ټول خلک ئې مسکي ولیدل. هغې په دوهم نظر ولیدل چې مرګ او ژوند لاهغسې د هغې د کټ په څنګ کښې د یو بل سره اننبتي وو، هغې بیا سترګې پټې کړې او په چغه ئې په ړومبي ځل اووئیل چې "اے زما زویه! دائي ماشوم په ریښمین ورنې کښې وتاړه او د خپلې مور په خوا کښې ئې واچاوه خو ډاکټر یو مخې سلمیٰ ته کاته او په خپګان خپګان ئې سر خوزاوه. د خوشحالۍ اوازونو کاونډیان راویښ کړل، هغوي په منډه منډه پلار ته د وارث په پېدا کېدو د مبارکۍ ورکولو دپاره د هغه کور ته لاړل خو ډاکټر بیا هم د سلمیٰ او د هغې د ماشوم نه نظر نه اړاوه او سر ئې خوزاوه نوکرانو په منصور د زهرې کولو دپاره منډې کړې خو ډاکټر د سلمیٰ او د هغې د ماشوم نه سترګې نه ویستلې او په مخ ئې د ناامیدۍ اثار ګرځېدل.

څنګه چې لمر راوخاته نو سلمیٰ خپل ماشوم سینې ته واچاوه. هغه په ړومبي ځل سترګې وغړولې او خپلې مور ته ئې وکاته بیا وړېږدېده او سترګې ئې په اخیري ځل پټې کړې. بیا ډاکټر ماشوم د سلمیٰ د غېږې نه رااوچت کړه او اوښکې ئې په مخ رارواني شوې. بیا ئې د ځان سره اووئیل چې " دا مبلمه روان دے".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم مړ شۀ په داسې حال کښې چې "ګاونډیانو ئې د پلار سره د کور په لویه کوټه (Hall) کښې خوشحالي کولې او د هغۀ د وارث د روغې ختې په شعار ئې جامونه پورته کول. سلمیٰ ډاکټر ته کتل او منت ئې کاوۀ چې "زما ماشوم راکړه چې په سینه پورې ئې ونیسمه".

سره د دې چې ماشوم مړ وۀ خو په لویه کوټه کښې د پیالو کړنګار مخ په زیاتي وۀ.... هغه په سباؤن کښې پېدا شوے وۀ او د لمر خاتۀ په وخت مړ شۀ.....

د هغۀ پېدائښت داسې وۀ لکه یو خیال، مرګ ئې داسې وۀ لکه یو اسویلے او فنا داسې شۀ لکه یو سیورے.

هغه د مور د تسلئ او تسکین دپاره ژوندے پاتې نۀ شۀ. د هغۀ ژوند داسې د شپې په پاتې کښې شروع شۀ او د ورځې په پېل کښې پاتې ته ورسېدۀ لکه چې د پرخې یو څاڅکے د تیارې سترګې راوڅڅوي او د رڼا لمس ئې وچ کړي.

یوه داسې ملغلره چې چهې (څپې) ئې د خان سره ساحل ته راوړي او په بېرته تلو کښې ئې د سمندر تل ته کوزه کړي. یو داسې زینګ چې د ژوند د غوټۍ نه ګل شي او د مرګ د پښو لاندې ریزمریز شي.

یو ګران مېلمه د چا راتګ چې د سلمیٰ زړۀ روښانه کړۀ او بېرته تلو ئې د هغې روح مړ کړۀ.

دا د انسان ژوند دے، د قومونو ژوند دے، د لمرونو، سپوږمیو او ستورو ژوند دے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلمئ ډاکټر ته سترګې ونیوې او چغه ئې کړه چې زما ماشوم ماله راکړه چې زۀ ئې په سینه پورې ونیسم".

ډاکټر غرېو ونیوۀ او په ټيټ سر ئې اووئیل چې "بي بي! ستا ماشوم مړ دے. تۀ حوصله وکړه".

چې د ډاکټر دا خبره ئې واورېده نو سلمئ یوه دردناکه چغه اووهله. بیا د لږ ساعت دپاره غلې شوه او په خوشحالۍ مسکۍ شوه. د هغې مخ داسې روڼ شۀ لکه چې د څۀ خاص راز انکشاف وربانديې شوے وي او په قلاره ئې اووئیل چې "زما بچیه! تۀ زما د بوتللو دپاره راغلے ئې، تۀ د دې دپاره راغلے ئې چې ماته د ساحل لاره سمه کړې. زما بچیه! زۀ تیاره یم. څه چې د دې تیارۀ څمستې نه بهر شو".

په یوه دقیقه کښې دننه د لمر وړانګې د کړکۍ د پردو نه راتېرې شوې او په هغه دوو خاموشه وجودونو پرېوتې کوم چې د ژورې خاموشۍ د باوقاره پېرې لاندې په کټ پراتۀ وو او مرګ وربانديې خپلې وزرې سیورے کړې وې. ډاکټر د اوښکو ډکې سترګې د کوټې نه اووتۀ او څنګه چې غمې کوټې ته ورسېدۀ نو خوشحالۍ او اتهونه په غم بدل شو. ولې منصور نۀ خو څۀ اووئیل او نۀ ئې د سترګو نه اوښکې لاړې. هغۀ په خپل ښي لاس کښې پیاله نیولې وه او لکه د بت غوندې بې حرکته ولاړ وۀ.

په دوېمه ورځ سلمئ د خپل وادۀ په سپینه جوړه کښې کفن شوه او په تابوت کښې کېښنودے شوه. د ماشوم کفن د هغۀ ورنیے وۀ، د هغۀ تابوت د هغۀ د مور غېږه وه او لحد ئې د هغې خاموشه سینه وه. دواړه مړي په یو تابوت کښې راواخستے شو او زۀ په ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام د هغه خلکو سره روان شوم چا چې سلمیٰ او د هغې ماشوم د خپل ارام ځائې ته وړل

ادیرې ته په رسېدو پادري غالب په خوږ اواز وېنا شروع کړه او نورو وړو پادریانو په دعاګانو ګوتې پورې کړې او په تتو مخونو ئې د جاهلیت او بې نیازۍ پرده راخوره شوه.

کله چې تابوت لحد ته کوز کړے شو نو د ولاړو خلکو نه یو په ګونګوسي اووئیل چې "دا زما په ژوند کښې اول ځل دے چې په یو تابوت کښې مې دوه مړي ولیدل". یو بل سړي اووئیل چې" داسې ښکاري لکه چې دا ماشوم د یو بې رحمه خاوند نه د خپلې مور د ازادولو دپاره راغلے وۀ".

دریم تن اووئیل چې" منصور ته وګوره، داسې اسمان ته ګوري لکه چې سترګې ئې د شیشې نه جوړې شوې وي. داسې هډو ښکاري نۀ لکه چې ښځه او ماشوم ئې دواړه په یوه ورځ مړۀ وي".

یو څلورم سړي زیاته کړه چې" د هغۀ ترۀ -پادري- به ورله سباله د دې نه مالداره او تکړه ښځه وادۀ کړي"

پادري غالب او واړۀ پادریان لګیا وو تر هغه وخته ئې په خوږ اواز (ترنم) وېنا کوله تر څو چې قبر کنستونکو ډوره ډکه کړې نۀ وه. بیا خلک یوه دوي یوه دوي د پادري او د هغۀ د ورارۀ خواله ورتلل او غمرزاي ئې ورسره کوله خو زۀ یوې ډډې ته ولاړ وم او د تسلۍ دپاره داسې څوک نۀ راتلل لکه سلمیٰ او د هغې ماشوم چې زما هېڅ هم نۀ وو

"مخه ښه" ویونکي د ادیرې نه لاړل، قبر کنستونکے چارې (بېلچه) په لاس د دغه نوي قبر په خوا کښې ودرېدۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زۀ د هغۀ خوا له ورغلم او پوښتنه مې ترې وکړه چې "تا ته پته شته چې فارس افندي په کوم ځائې کښې ښخ شوے وۀ؟" هغۀ لږ ساعت ماته وکاتۀ او بيا ئې د سلمٰی قبر ته اشاره وکړه او وئې وئيل چې په دې ځائې کښې ما د هغۀ لور د هغۀ دپاسه کېښوده. د هغۀ د لور په سينه مې د هغې ماشوم ځائې کړۀ او د هغوي تولو دپاسه مې په دې چارې خاورې واړولې". بيا ما اوئيل چې" په دې ډوغل کښې تا زما زړۀ هم ښخ کړے دے".

ځنګه چې قبر کنستونکے د سپېدار د ونو شاته پناه شۀ نو زما نه نور زغم اونۀ شۀ، زۀ د سلمٰی په قبر ورپرېوتم او اومې ژړل.

پائې

PUKHTO.NET
پښتو ڪتابتون

خلیل جبران داسې لیکوال دے چې د
ټولنیز ژوند مشاهده ئې بې حده ژوره ده. د
انساني فطرت مطالعې ئې نظر دومره تېز
کړے دے چې د زړۀ دننه واردات ترې هم
پټ نۀ دي پاتې شوي. د ټولنیزې ارتقا په
لوړو ژورو رسېدلے دے نو ځکه د ټولنیزو
قدرونو او رشتو منظر او پس منظر د
لوستونکي په وړاندې داسې په عام فهم
انداز کښې ږدي چې سړے ارو مرو متاثره
کوي.

ډاکټر خالق زیار

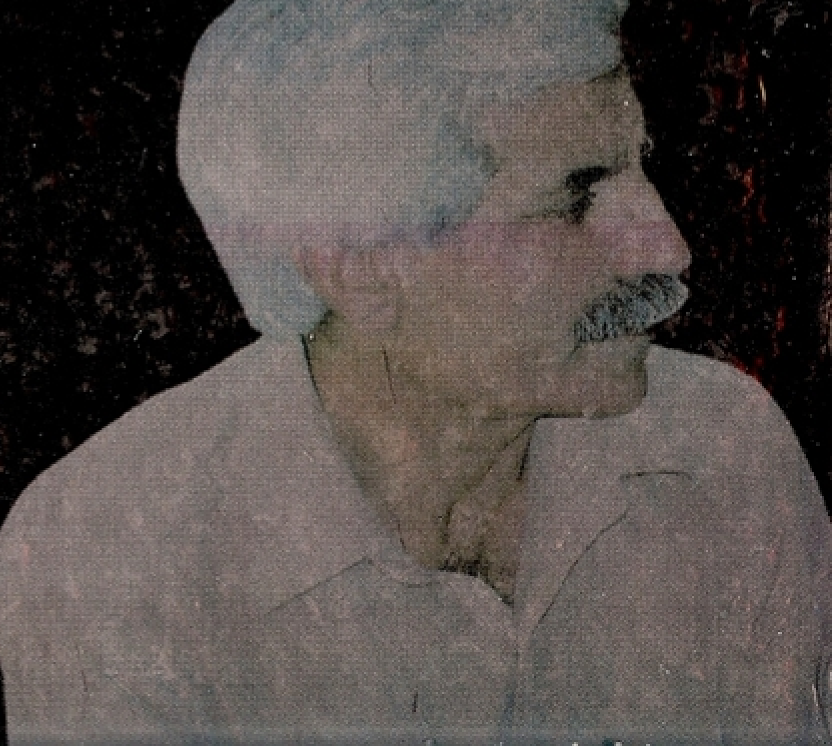

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library